

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

MASARYKŮV ÚSTAV VYŠŠÍCH STUDIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Finanční analýza vybraného podniku

Financial Analysis of a Selected Company

2024

Lucie Komárková

Studijní program: Ekonomika a management

Vedoucí práce: Ing. Miroslav Sponer, Ph.D.

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Komárková** Jméno: **Lucie** Osobní číslo: **506710**
Fakulta/ústav: **Masarykův ústav vyšších studií**
Zadávající katedra/ústav: **Institut ekonomických studií**
Studijní program: **Ekonomika a management**

II. ÚDAJE K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název bakalářské práce:

Finanční analýza vybraného podniku

Název bakalářské práce anglicky:

Financial Analysis of a Selected Company

Pokyny pro vypracování:

CÍL PRÁCE: Cílem práce bude na základě finanční analýzy zhodnotit finanční výkonnost vybraného podniku a doporučit opatření, která by podniku pomohla zlepšit jeho finanční situaci do budoucna.

PŘÍNOS PRÁCE: Přínosem práce bude na základě výsledků finanční analýzy zhodnocení finančního výkonnosti vybraného podniku a následné navržení řešení, která by mohla podniku pomoci do budoucna.

OSNOVA: (1) Úvod práce, cíl práce, (2) Relevantní teoretická východiska, (3) Charakteristika podniku, (4) Analýza současného stavu, (5) Návrh řešení, doporučení k implementaci, (6) Závěry, shrnutí výsledků.

Seznam doporučené literatury:

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D., REMEŠ, D., ŠTEKER, K. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.

PAVELKOVÁ, D., KNÁPKOVÁ, A. Výkonnost podniku z pohledu finančního manažera. 2. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Linde, 2009. ISBN: 978-80-86131-85-6

RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 6. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN: 978-80-27120-28-4.

VOCHOZKA, Marek. Metody komplexního hodnocení podniku. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-1701-7.

Jméno a pracoviště vedoucí(ho) bakalářské práce:

Ing. Miroslav Sponer, Ph.D. Masarykův ústav vyšších studií ČVUT v Praze

Jméno a pracoviště druhé(ho) vedoucí(ho) nebo konzultanta(ky) bakalářské práce:

Datum zadání bakalářské práce: **08.12.2023** Termín odevzdání bakalářské práce: **25.04.2024**

Platnost zadání bakalářské práce: _____

Ing. Miroslav Sponer, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) práce

Mgr. František Hřebík, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) ústavu/katedry

prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc.
podpis děkana(ky)

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

Studentka bere na vědomí, že je povinna vypracovat bakalářskou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací. Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je třeba uvést v bakalářské práci.

Datum převzetí zadání

Podpis studentky

KOMÁRKOVÁ, Lucie. *Finanční analýza vybraného podniku*. Praha: ČVUT 2024. Bakalářská práce. České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií.

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně. Dále prohlašuji, že jsem všechny použité zdroje správně a úplně citoval(a) a uvádím je v příloženém seznamu použité literatury.

Nemám závažný důvod proti zpřístupnění této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne: 24. 04. 2024

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Miroslavu Sponerovi, PhD. za odborné vedení, věnovaný čas a vstřícnost při zpracování této práce.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá finanční analýzou podniku. Cílem práce je zhodnotit finanční výkonnost a doporučit opatření, která by vedla ke zlepšení finanční situace do budoucna. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se zabývá nejprve uvedením do problematiky finanční analýzy, jejími uživateli a zdroji dat pro vypracování. Dále se tato část zabývá jednotlivými finančními ukazateli, které se využívají při sestavování finanční analýzy. V praktické části bakalářské práce je představen podnik, dále je provedena finanční analýza pomocí ukazatelů, které jsou popsány v teoretické části. Údaje pro vypracování pochází z veřejně dostupných zdrojů mezi lety 2018 až 2022. Poslední částí je zhodnocení finanční situace a navržení doporučení.

Klíčová slova

Finanční analýza, Rozvaha, Výkaz zisku a ztráty, Absolutní ukazatele, Rozdílové ukazatele, Poměrové ukazatele

Abstract

This bachelor thesis is about financial analysis of a company. The goal of this thesis is to evaluate the financial performance of the company and recommend solutions, that would lead to an improvement of the financial situation in the future. The thesis is divided into a theoretical part and a practical part. The theoretical part first introduces the dilemmas of financial analysis, its users and data sources for elaboration. Next it covers individual financial indicators, that are used for composing a financial analysis. The practical part first introduces the company, after that the financial analysis is carried out using the indicators described in the theoretical part. Data for elaboration come from publicly available sources between 2018 and 2022. The last part covers the evaluation of the financial situation of the company and recommendations.

Keywords

Financial Analysis, Balance Sheet, Profit and Loss Statement, Absolute Ratios, Distinction Ratios, Comparative Ratios

Obsah

Úvod.....	9
1 Finanční analýza.....	11
1.1 Cíl finanční analýzy	11
1.2 Uživatelé finanční analýzy	11
1.3 Zdroje dat finanční analýzy	12
2 Metody finanční analýzy.....	16
2.1 Analýza absolutních ukazatelů	17
2.1.1 Vertikální analýzy	17
2.1.2 Horizontální analýza	17
2.1.3 Bilanční pravidla	18
2.2 Analýza rozdílových ukazatelů	19
2.3 Analýza poměrových ukazatelů	20
2.3.1 Ukazatele rentability	20
2.3.2 Ukazatele likvidity	22
2.3.3 Ukazatele zadluženosti	23
2.3.4 Ukazatele aktivity	24
3 Podnik Kofola a.s.....	27
4 Analýza současného stavu podniku Kofola a.s.	28
4.1 Analýza absolutních ukazatelů	28
4.1.1 Vertikální analýza rozvahy	28
4.1.2 Horizontální analýza rozvahy	29
4.1.3 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	32
4.1.4 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	33
4.1.5 Bilanční pravidla	35
4.2 Výkonnost podniku	38
4.3 Analýza rozdílových ukazatelů	38
4.4 Analýza poměrových ukazatelů	41
4.4.1 Ukazatele rentability	41
4.4.2 Ukazatele likvidity	42
4.4.3 Ukazatele zadluženosti	44
4.4.4 Ukazatele aktivity	45
5 Zhodnocení finanční situace podniku Kofola a.s. a návrh doporučení	47
5.1 Zhodnocení finanční situace	47
5.2 Návrh doporučení	49

Závěr	50
Seznam použité literatury	52
Seznam internetových zdrojů	53
Seznam obrázků	54
Seznam grafů	55
Seznam tabulek	56
Seznam příloh	57

Úvod

Finanční analýza je nedílnou součástí finančního řízení podniku, bez kterého se v dnešní době nelze obejít. Cílem finanční analýzy je nalezení takového stavu, který povede k finanční stabilitě. Díky finanční analýze je možné odhalit slabé stránky, které mají nebo mohou mít negativní dopad na podnik. Data finanční analýzy vychází z účetních výkazů jednotky. Tyto výkazy samy o sobě nepodávají žádné informace, proto je nutné je analyzovat. Aby byly výsledky relevantní a bylo možné objektivně zhodnotit vývoj, je nutné finanční analýzu sestavit za minulá období až po současnost. Na základě vyhodnocení minulých let je možná predikce vývoje v následujících obdobích.

Tématem této bakalářské práce je finanční analýza vybraného podniku. Pro vypracování jsem si zvolila podnik Kofola a.s. na základě toho, že se jedná o tradiční český podnik s poměrně dlouhou a zajímavou historií.

Kofola a.s. je dceřiným podnikem společnosti Kofola ČeskoSlovensko a.s., která je jeho jediným akcionářem. Podnik si drží velice silné postavení na trhu díky svým silným a rozeznatelným značkám, mezi které patří například Kofola, vody Rajec a limonáda Top Topic. Podnik se zaměřuje na zdravější životní styl, značkové výrobky s přidanou hodnotou a aktivní sledování dopadu činnosti na životní prostředí.

Cílem bakalářské práce je na základě finanční analýzy zhodnotit finanční výkonnost vybraného podniku a doporučit opatření, která by podniku pomohla zlepšit jeho finanční situaci do budoucna.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou část a praktickou část. Teoretická část je dále členěna na dvě kapitoly, přičemž první slouží k obecnému informování o finanční analýze, jejímu cíli, uživatelích finanční analýzy a zdrojích dat, ze kterých vychází. Druhá kapitola teoretické části se zaměřuje na metody finanční analýzy, mezi které patří absolutní ukazatele, rozdílové ukazatele a poměrové ukazatele. Praktická část bakalářské práce je složena z dalších třech kapitol. Ve třetí kapitole představuji vybraný podnik Kofola a.s., dále pak pokračuji kapitolou, kde sestavuji finanční analýzu na základě účetních výkazů za využití metod finanční analýzy. V poslední kapitole jsou shrnuta získaná data a navrhnu doporučení, která by pomohla zlepšit finanční situaci podniku v budoucnu.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Finanční analýza

V dnešní době dochází ke změnám ekonomického prostředí. Tyto změny mají významný dopad na firmy, které jsou součástí tohoto prostředí. Aby byla firma úspěšná, bez finanční analýzy se neobejde. Finanční analýzu lze definovat jako systematický rozbor dat, která jsou získána z účetních výkazů firmy. Provádění finanční analýzy minulých období a současnosti je nezbytným krokem pro úspěšné predikce budoucích období a přípravu podkladů pro správné rozhodování o fungování firmy (Růčková, 2021, str. 9).

1.1 Cíl finanční analýzy

Hlavním, ne však jediným, cílem finanční analýzy je posouzení finanční stability. Tím rozumíme stav, kdy je firma schopna vytvářet a udržovat vyvážený stav mezi složkami majetku a zdroji jejich krytí.

Finanční stabilitu lze posuzovat z pohledu dvou kritérií, a to: 1) jak je firma schopna vytvářet zisk, zajišťovat přírůstek majetku a zhodnocovat vložený kapitál, 2) platební schopnost. Nemůžeme říci, které kritérium je důležitější a mělo by být pro firmu prioritní, důležité je směřovat k vyváženosti – generovat zisk bez ohrožení platební schopnosti a nalezení takové majetkovou struktury, která zajistí likviditu a zároveň neohroží generování zisku (Růčková, 2021, str. 10).

Účelem finanční analýzy je komplexní zhodnocení finanční situace. Finanční analýza vede ke zjištění, zda je firma zisková, jakou má strukturu podnikového kapitálu, jakým způsobem využívá aktiva a zda splácí závazky včas (Knápková a další, 2017, str. 17).

1.2 Uživatelé finanční analýzy

Za možné uživatele finanční analýzy považujeme všechny subjekty, které se podílí na řízení podniku, přicházejí s ním do styku a využívají informace o finančním stavu. Uživatele je možné rozčlenit mezi interní a externí podle toho, zda jsou součástí podniku či ne.

Podle Kislingerové patří mezi externí uživatele:

- investoři, kteří se zajímají o finanční zdraví podniku ze dvou důvodů; na základě informací se rozhodují, zda je vhodné investovat s ohledem na zjištěnou rizikovost a jak se jejich vklad bude zhodnocovat a jak podnik využívá vložený kapitál
- banky a věřitelé, kteří se rozhodují, jestli je podnik v pozici dlužníka důvěryhodný; informace z finanční analýzy mají vliv na to, zda banka poskytne úvěr, v jaké výši a za jakých podmínek
- stát a jeho orgány, kterým slouží finanční analýza jako kontrola vykazovaných daní, ke statistickým průzkumům a při rozdělování dotací, subvencí
- obchodní partneři, jenž se zaměřují na schopnost podniku dostát závazkům, které plynou z obchodních vztahů, dále sledují solventnost a zadluženost
- konkurence využívající finanční analýzu ke srovnání (Kislingerová, 2007, str. 33, 34)

Interními uživateli mohou být:

- manažeři, kteří využívají výsledky k operativnímu a strategickému řízení; od manažerů lze očekávat schopnost zpracování finanční analýzy, jelikož mohou čerpat nejen z veřejných informací, jako jsou účetní výkazy, ale také z informací, jež nejsou k dispozici externím uživatelům
- zaměstnanci, pro které je klíčové pracovat v podniku, který prosperuje a zajišťuje jistotu působení (Kislingerová, 2007, str. 34)

1.3 Zdroje dat finanční analýzy

Pro vypracování finanční analýzy je nutné získat vstupní data, která tvoří její základ. Je důležité, aby tato data byla relevantní, jelikož na nich stojí vypracování finanční analýzy a hodnota získaných informací. Za základní zdroje finanční analýzy považujeme účetní výkazy podniku – rozvahu, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a výroční zprávy (Knápková a další, 2017, str. 18).

Rozvaha

Rozvaha je základním účetním výkazem, díky kterému je možné zhodnotit finanční postavení podniku. Podává informace o tom, jaký majetek podnik vlastní (aktiva) a z jakých zdrojů je tento majetek financován (pasiva) k určitému datu, jedná se proto o statickou podobu zachycení. Podmínkou pro správně sestavenou rozvahu je základní bilanční rovnice, která zajišťuje rovnost aktiv a pasiv (Knápková a další, 2017, str. 24).

Za aktivum je považován majetek, který pro podnik představuje budoucí ekonomický užitek a je ho možné ocenit penězi. Tento majetek slouží k vykonávání podnikatelské činnosti, prostřednictvím které se uspokojují zákazníci. Ti dále směřují peněžní prostředky za produkty či služby. Cílem podniku je získat od zákazníků větší obnos peněz, než je hodnota využitých aktiv (Sedláček, 2011, str. 20).

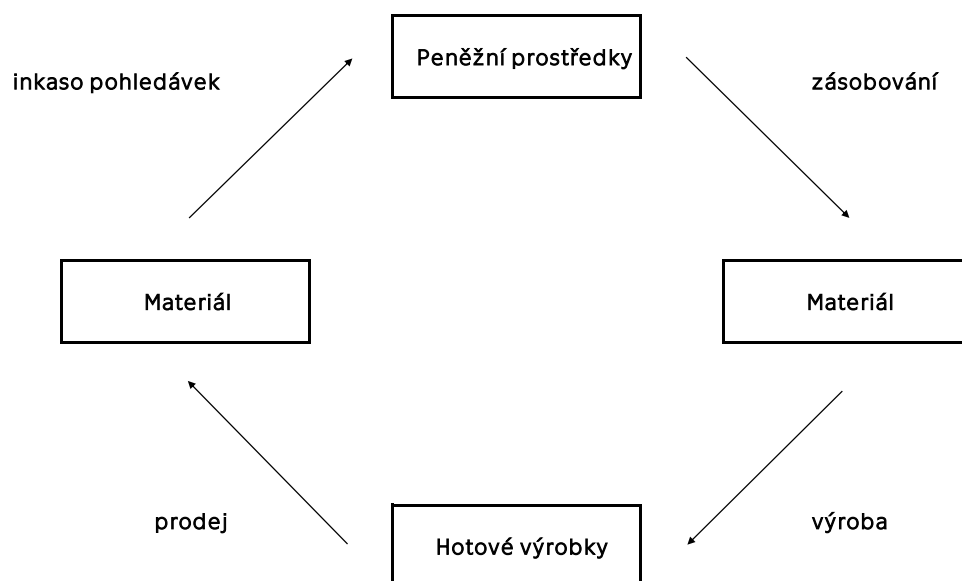
Aktiva se v rozvaze člení na čtyři skupiny: *pohledávky za upsaný základní kapitál, dlouhodobý majetek, oběžná aktiva a časové rozlišení aktiv* (Knápková a další, 2017, str. 25).

Pohledávky za upsaný základní kapitál představují pohledávky za jednotlivými upisovateli, kteří mají povinnost splatit vklad do základního kapitálu. Tato položka bývá zpravidla nulová (Knápková a další, 2017, str. 25).

Stálá aktiva podnik využívá déle než jeden rok a jejich spotřeba a opotřebení je vyjádřeno odpisy. Hlavními položkami dlouhodobého majetku je dlouhodobý hmotný majetek, který zpravidla tvoří největší podíl (pozemky, budovy, stroje), dlouhodobý nehmotný majetek (ocenitelná práva, software) a dlouhodobý finanční majetek, který zahrnuje například cenné papíry.

Oběžnými aktivy se rozumí majetek podniku, který je spotřebován a jeho doba využívání není delší než jeden rok. Během hospodářského cyklu se mění jeho podoba viz obrázek 1 (Sedláček, 2011, str. 21, 22).

OBRÁZEK 1 KOLOBĚH OBĚŽNÝCH AKTIV

Zdroj: vlastní zpracování (Sedláček, 2011, str. 22)

Časové rozlišení aktiv zachycuje náklady příštích období, kterými může být například zaplacený nájem předem a výnosy příštích období, jež nebyly přijaty, a komplexní náklady příštích období (Kislingerová, 2007, str. 41).

Kapitálová struktura podniku

Kapitál udává prostředky, kterými je financována majetková struktura podniku. Velikost podnikového kapitálu je dle Sedláčka dána hned několika faktory, a to: velikostí podniku, stupni mechanizace a automatizace, rychlostí obratu kapitálu a strategie prodeje. Kapitál podniku je v rozvaze členěn podle toho, odkud zdroje pocházejí, tedy na vlastní kapitál, cizí zdroje a časové rozlišení aktiv.

Vlastní kapitál se skládá ze základního kapitálu, který je tvořen vloženými prostředky společníků do podniku, dále z kapitálových fondů, fondů ze zisku a výsledku hospodaření.

Cizí kapitál tvoří prostředky, které podnik získá od věřitelů, a zpravidla za ně zaplatí úroky či náklady spojené s pořízením (Sedláček, 2011 str. 23, 24).

Poslední složkou je časové rozlišení pasiv, které zachycuje výdaje příštích období a zůstatky výnosů příštích období (Knápková a další, 2017, str. 36).

TABULKA 1 ROZVAHA

ROZVAHA			
AKTIVA		PASIVA	
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	A.	Vlastní kapitál
B.	Stálá aktiva	A.I.	Základní kapitál
B.I.	Dlouhodobý hmotný majetek	A.II.	Kapitálové fondy
B.II.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A.III.	Fondy ze zisku
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let
C.	Oběžná aktiva	A.V.	Výsledek hospodaření běžného období
C.I.	Zásoby	A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku
C.II.	Pohledávky	B. + C.	Cizí zdroje
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	B.	Rezervy
C.IV.	Peněžní prostředky	C.	Závazky
D.	Časové rozlišení aktiv	D.	Časové rozlišení aktiv

Zdroj: vlastní zpracování (Růčková, 2021, str. 26, 28)

Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty je dalším důležitým výkazem, který ukazuje, jakého hospodářského výsledku podnik dosáhl v daném období, a to i ve srovnání s minulým obdobím. Sestavení výkazu zisku a ztráty nám odpovídá na otázku, jak jednotlivé položky výkazu ovlivňují či ovlivňovaly výsledek hospodaření (Růčková, 2021, str. 33).

Výsledek hospodaření je dán rozdílem *výnosů*, tedy peněžními částkami, jež podnik získal svojí činností v daném účetním období bez ohledu na to, zda došlo k inkasu, a *nákladů*, tedy peněžními prostředky, které podnik musel vynaložit na následné získání výnosů bez ohledu na to, zda byly v daném období uhrazeny (Vochozka, 2020, str. 37).

Při sestavování výkazu zisku a ztráty se výnosy a náklady člení do dvou skupin, kterými jsou *výnosy a náklady z provozní činnosti* a *výnosy a náklady z finanční činnosti*. Výnosy a náklady z provozní činnosti vycházejí z hlavní činnosti podniku jako jsou výnosy z prodeje výrobků vlastní výroby. Po odečtení nákladů nutných na získání těchto výnosů dostaneme výsledek hospodaření z provozní činnosti neboli provozní zisk či ztrátu.

Výnosy a náklady z finanční činnosti souvisí s hospodařením s kapitálem. Nejsledovanější položkou finančních nákladů jsou zaplacené úroky za vypůjčený cizí kapitál, u výnosů z finanční činnosti se nejčastěji sleduje výnos z cenných papírů či výnosové úroky (Scholleová, 2017, str. 19, 21).

TABULKA 2 ZKRÁCENÁ STRUKTURA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	
I.	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb
II.	Tržby za prodej zboží
A.	Výkonová spotřeba
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti
C.	Aktivace
D.	Osobní náklady
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti
III.	Ostatní provozní výnosy
F.	Ostatní provozní náklady
*	Provozní výsledek hospodaření
IV. - VII.	Finanční výnosy
G.-K.	Finanční náklady
*	Finanční výsledek hospodaření
**	Výsledek hospodaření před zdaněním
L.	Daň z příjmu
**	Výsledek hospodaření po zdanění
M.	Převod podílu na výsledek hospodaření společníků
***	Výsledek hospodaření za účetní období
*	Čistý obrat za účetní období

Zdroj: vlastní zpracování (Scholleová, 2017, str. 21, 22)

Přehled o peněžních tocích (cash flow)

Přehled o peněžních tocích je třetím výkazem, který pohlíží na podnik z dalšího a jiného pohledu než předchozí dva výkazy. Přehled o peněžních tocích neboli výkaz cash flow udává rozdíl mezi *peněžními příjmy a peněžními výdaji* ve sledovaném období a jsou zde uvedeny skutečné hotovostní toky.

Peněžními příjmy jsou peněžní částky, které do podniku přicházejí bez ohledu na původ. Peněžní výdaje jsou peněžní částky odcházející z podniku i bez spotřeby výrobních faktorů.

Cash flow se sestavuje na třech úrovních, a to:

- provozní činnosti: peněžní toky plynoucí z hlavní činnosti podniku, například přijaté zálohy, pohledávky
- investiční činnosti: peněžní toky, které souvisí s investicemi, jako třeba pořízení dlouhodobého majetku
- finanční činnosti: peněžní toky, které mají vliv na vlastní kapitál, můžeme zde zařadit přijaté úvěry vedoucí k navýšení vlastního kapitálu

Výkaz cash flow se sestavuje dvěma metodami, a to přímou a nepřímou. Přímá metoda vychází z příjmů a výdajů. Oproti tomu nepřímá metoda plyne z výsledku hospodaření, který je upraven o nepeněžní položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty (Scholleová, 2017, str. 27).

2 Metody finanční analýzy

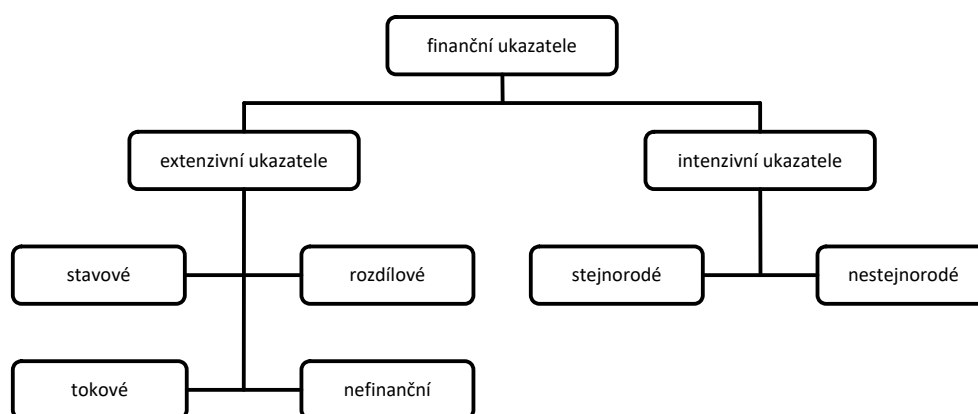
Rozvoj věd v oblasti matematiky, statistiky a ekonomiky vedl k vytvoření širokospektrých metod pro hodnocení finančního zdraví podniků. Při sestavování finanční analýzy je nutné brát v úvahu skutečnosti jako *účelnost, nákladnost a spolehlivost*. Účelnost znamená, že finanční analýza musí vést k předem stanovenému cíli, který se zpočátku určí. Dále je nutné vědět, k čemu finanční analýza bude sloužit a podle toho zvolit správný soubor ukazatelů. Nákladnost ve finanční analýze znamená to, že je nutné neopomenout faktor času a kvalifikovanou práci. Jedná se o nákladnou investici, jejíž výsledek by měl být proporcionální očekávaným výsledkům. Spolehlivostí je myšleno využívání kvalitních a hodnotných dat pro provedení finanční analýzy, které přinesou spolehlivý výsledek. Volba vhodné metody a míření ke stanovenému cíli je důležité hned z několika důvodů. Čím vhodnější metodu zvolíme, tím pravděpodobněji dosáhneme spolehlivého výsledku, díky kterému bude možné omezit rizika a využít šancí vedoucích k úspěchu. Aby byly výsledky analýzy zadavateli užitečné a mohl s nimi dále pracovat, je nezbytné vhodně zvolit způsob prezentace. Nejlépe je to pomocí vizualizací, kterým bude snadné porozumět i bez hlubší znalosti. Zadavatele zpravidla nezajímá, jak se k danému výsledku došlo, ale co to bude pro podnik znamenat a jak dále postupovat. Volba ukazatelů se odvíjí podle účelu, jinak řečeno, pro koho je výsledek určený, a cíle, který bývá dán podnikatelským záměrem (Růčková, 2021, str. 45).

V ekonomii známe dva přístupy, kterými je možné hodnotit ekonomické procesy, a to *fundamentální analýzou* a *technickou analýzou*. Fundamentální analýza vychází ze souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými procesy a závěrem není algoritmování. Oproti tomu technická analýza staví na algoritmovaných metodách vedoucích ke kvantitativnímu zpracování dat. Vzhledem k tomu, že je finanční analýza založena na matematických postupech a výstupem jsou hodnoty, patří do technické analýzy. Ve finanční analýze se využívají *elementární metody* a *vyšší metody*. Při sestavování finanční analýzy se zpravidla vyšší metody nevyužívají z důvodu nutnosti znalostí ekonomických a matematické statistiky. Oproti tomu zde stojí elementární metody, které jsou aktivně využívány. Ve finanční analýze se pracuje s údaji vycházejícími z účetních výkazů a čísel od nich odvozených.

Aby byla finanční analýza hodnotná, je důležité neopomenout faktor času, tedy brát v potaz, zda se jedná o *stavové* či *tokové* veličiny. Stavové veličiny udávají stav k určitému datu, například data rozvahy. U tokových veličin jsou data zaznamenána za určitý interval. Ukazatele, jež se ve finanční analýze využívají, se zpravidla dělí na tři skupiny, a to *absolutní ukazatele, rozdílové ukazatele* a *poměrové ukazatele* (Růčková, 2021, str. 46).

Dalším možným dělením, v dnešní době více užívaným, je na *ukazatele extenzivní* a *ukazatele intenzivní*.

Obrázek 2 Členění finančních ukazatelů

Zdroj: vlastní zpracování (Růčková, 2021, str. 47)

2.1 Analýza absolutních ukazatelů

Analýza absolutních ukazatelů vychází přímo z údajů účetních výkazů. Podle toho, jaký účetní výkaz analyzujeme, provádíme buď analýzu tokových veličin, pokud se jedná o analýzu výkazu zisku a ztráty či výkaz cash flow, nebo stavových veličin v případě, že se analyzuje rozvaha (Vochozka, 2020, str. 39).

2.1.1 Vertikální analýzy

Hlavním cílem vertikální analýzy je rozložení souhrnné položky na jednotlivé dílčí položky, ze kterých je složena. Následně pak určit, jak velký podíl každá z těchto položek zaujímá na celku. Konkrétně se zjišťuje, jaký je podíl jednotlivých položek majetku na celkových aktivech, podíl jednotlivých zdrojích financování na celkových pasivech a jednotlivých položek výkazu zisku a ztráty na tržbách. Vertikální analýza hledá odpovědi na následující otázky: „Mění se při vývoji firmy vzájemné proporce jednotlivých položek? Je struktura majetku, kapitálu i tvorby zisku stabilní, nebo dochází k nějakému vývoji?“ (Scholleová, 2017, str. 167).

Výpočet horizontální analýzy se provádí následovně:

$$\text{změna v \%} = \frac{\text{dílčí položka}}{\text{souhrnná položka}} \times 100$$

2.1.2 Horizontální analýza

Horizontální analýza neboli analýza výkazů po řádcích je založena na sledování a porovnávání jednotlivých položek neboli řádků účetních výkazů v čase. Nejčastěji se analýza sestavuje meziročně, kde se srovnávají dvě po sobě jdoucí účetní období. Výjimkou však není sestavování v jiných intervalech, například za několik účetních období. Výstupem analýzy je trend, který nám říká, jak se daný řádek mění a na základě toho je možné stanovit predikce. Výsledek je možné zapsat buď v absolutní hodnotě či relativní, tedy v procentech (Scholleová, 2017, str. 167).

Výpočet horizontální analýzy podle Sedláčka (2011, str. 14) je následující:

$$\text{změna v \%} = \frac{\text{běžné období} - \text{minulé období}}{\text{minulé období}} \times 100$$

2.1.3 Bilanční pravidla

Bilančními pravidly rozumíme doporučení, která mají vést k finanční stabilitě podniku a napomoci finančnímu managementu s rozložením pasiv mezi aktiva. Při pohledu na majetkovou strukturu a kapitál je možné vyčíst časovou vázanost těchto dvou složek. Je nutné si uvědomit, že tato pravidla jsou pouze doporučením. Záleží na mnoha faktorech, například na odvětví, ve kterém podnik vykonává činnost či jak je podnik strukturovaný.

Mezi nejznámější a nejčastěji využívaná pravidla patří *zlaté bilanční pravidlo*, *zlaté pravidlo vyrovnání rizika*, *zlaté pari pravidlo* a *zlaté růstové pravidlo*.

Zlaté bilanční pravidlo říká, že je za potření sladit časové hledisko aktiv a pasiv. Dle tohoto pravidla by měl být dlouhodobý majetek financován dlouhodobými zdroji, a to jak vlastními, tak cizími, oproti tomu oběžný majetek z krátkodobých zdrojů

Se zlatým bilančním pravidlem se pojí dvě strategie, *konzervativní* a *agresivní*, kterými je možné podnik financovat. Konzervativní strategie se vyznačuje využíváním dlouhodobých zdrojů nejen k pokrývání dlouhodobého majetku, ale také oběžných aktiv. To vede k vyšší stabilitě, ale zároveň také k vyšším nákladům. Agresivní strategie spočívá ve financování dlouhodobého majetku krátkodobými zdroji. Toto financování vychází levněji, ale je s tím spojeno riziko platební neschopnosti, proto si tuto formu financování mohou dovolit pouze podniky se silnou vyjednávací silou ze strany odběratelů a dodavatelů (Scholleová, 2017, str. 71, 72).

Zlaté pravidlo vyrovnání rizika spočívá v tom, že by vlastní kapitál měl převyšovat cizí zdroje, nebo by se při nejmenším měly alespoň rovnat a být v poměru 1:1. Poměr mezi vlastními a cizími zdroji se dále využívá pro vyhodnocení zadluženosti (Vochozka, 2020, str. 41).

Zlaté pari pravidlo navazuje na zlaté bilanční pravidlo. Říká, že objem dlouhodobých aktiv by neměl být menší než objem vlastních zdrojů, nejvýš by se měly rovnat. Ideálně by mělo být méně vlastních zdrojů než dlouhodobých aktiv, aby zbyl prostor na financování z cizích dlouhodobých zdrojů (Scholleová, 2017, str. 75).

Zlaté růstové pravidlo, jinak též zlaté poměrové pravidlo, dává doporučení ohledně tempa investic. Dle tohoto pravidla by tempo růstu investic nemělo překročit tempo růstu tržeb. Odchýlení se od růstového pravidla může vést k narušení finanční rovnováhy podniku (Vochozka, 2020, str. 41).

2.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Analýza rozdílových ukazatelů vychází z rozvahy a vyjadřuje rozdíl mezi položkami aktiv a pasiv. Tato analýza má využití především při řízení likvidity (Knápková a další, 2017, str. 85).

Základním rozdílovým ukazatelem je pracovní kapitál. Podle Schollové je dobré rozlišovat a specifikovat, jakým způsobem bude pracovní kapitál vymezen. Existují tři způsoby vymezení, přičemž každý zahrnuje jiné části rozvahy. Rozlišuje se *pracovní kapitál*, *čistý pracovní kapitál* a *nefinanční pracovní kapitál*.

V širším pojetí pracovní kapitál (*Working Capital*) představuje součet zásob, pohledávek a finančního majetku. Jde tedy o oběžná aktiva podniku, která jsou nezbytná na provoz. (Scholleová, 2017, str. 91).

Čistý pracovní kapitál (*Net Working Capital*) je dán rozdílem pracovního kapitálu a krátkodobých závazků nebo dlouhodobého kapitálu a dlouhodobého majetku. V prvním případě výsledek ukazuje stav, kdy oběžný majetek není krytý z krátkodobých zdrojů a musí být pokryt dlouhodobými zdroji. Ve druhém případě jde o financování oběžných aktiv z dlouhodobých zdrojů. Oba způsoby výpočtu nám ukazují stejný výsledek, dojdeme k němu však jiným způsobem (Scholleová, 2017, str. 91). Kladné hodnoty ukazatele značí, že má podnik finanční rezervu, kterou je možné využít v případě špatné finanční situace. Výše rezervních prostředků je dána například obratem krátkodobých aktiv, konkurencí či stabilitou trhu (Sedláček, 2011, str. 36).

Prvním rozšiřujícím ukazatelem čistého pracovního kapitálu je poměrový ukazatel, který udává podíl čistého pracovního kapitálu na aktivech. Z ukazatele lze vyčíst, jak dobře podnik využívá kapitál. Ve výrobních podnicích jsou uváděny doporučené hodnoty v rozmezí 10 až 15 %. Druhým ukazatelem je podíl čistého pracovního kapitálu na tržbách. Čistý pracovní kapitál by měl úměrně růst s tržbami a v případě, že tomu tak není, naznačuje to špatné hospodaření s čistým pracovním kapitálem (Scholleová, 2017, str. 188).

Nefinanční kapitál (*Noncash Working Capital*) je rozdíl součtu zásob a pohledávek a krátkodobých závazků. Ukazatel má význam pro podnik takový, že znázorňuje nefinanční majetek nutný pro provoz (Scholleová, 2017, str. 91).

OBRÁZEK 3 ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL

Zdroj: vlastní zpracování (Knápková a další, 2017, str. 86)

2.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů je základní a nejpoužívanější analýza prováděná ve finančním řízení a přináší spolehlivý pohled na hospodaření podniku. Tato analýza vychází z porovnávání dvou položek účetních výkazů. Je důležité, aby bylo porovnávání hodnot z ekonomického hlediska smysluplné. Z tohoto důvodu se zavádějí skupiny ukazatelů členěné podle oblasti finančního zdraví – ukazatele rentability, likvidity, zadluženosti, aktivity a produktivity. Aby byla analýza hodnotná, přehledně a jasně zobrazovala finanční situaci podniku, využívá se poměrování hodnot buď v čase či prostoru. Poměrování v čase znamená porovnávání změny stavu a výsledek ukáže, jestli se ukazatel zvýšil, snížil či nezměnil. Podle toho se stanoví, zda se situace v podniku zlepšila, zhoršila nebo stagnuje. Poměrování v prostoru spočívá ve srovnávání hodnot s konkurencí v daném odvětví (Čížinská, 2018, str. 204).

2.3.1 Ukazatele rentability

Rentabilitou rozumíme výnosnost či návratnost vloženého kapitálu. Tento ukazatel udává, jak je podnik schopen dosahovat zisků pomocí vloženého kapitálu a jak byl podnik efektivní. Základem pro měření rentability jsou účetní výkazy rozvaha a výkaz zisku a ztráty.

Rentabilita reprezentuje poměr zisku ke vloženému kapitálu. Hodnoty dosazované pro výpočet musí být kladné, jelikož při záporných hodnotách zisku, tedy v situaci, kdy je podnik ve ztrátě, není podnik rentabilní (Růčková, 2021, str. 64, 65).

Pro výpočet se využívají výsledky hospodaření udávané ve výkazu zisku a ztráty, které jsou dosazovány do čitatele zlomku a hodnoty vybrané z rozvahy či též výkazu zisku a ztráty, jež jsou dosazovány do jmenovatele.

OBRÁZEK 4 KATEGORIE ZISKŮ

E B I T D A	Odpisy + amortizace		
	E B I T	Nákladové úroky	
		E B T	Daň
			E A T

Zdroj: vlastní zpracování podle tabulky (Čížinská, 2018, str. 67)

EBITDA (*Earnings before Interest, Taxes, Depreciations and Amortization*) udává výsledek hospodaření po přičtení odpisů majetku. Z tabulky je tedy patrné, že se jedná o EBIT zvýšený o odpisy.

EBIT (*Earnings before Interest and Taxes*) reprezentuje zisk před úroky a zdaněním, jeho významem je měření podnikatelského efektu, jež je podnik schopen dosáhnout, díky tomuto ukazateli je možné provést mezipodnikové srovnání.

EBT (*Earnings before Taxes*) označuje výsledek hospodaření před zdaněním, užitečný ukazatel v zemích s různou mírou zdanitelnosti.

EAT (*Earnings after Taxes*) je výsledek hospodaření po zdanění (Růčková, 2021, str. 65)

Pro výpočet rentability se využívají nejčastěji následující ukazatele: *rentabilita tržeb*, *rentabilita aktiv*, *rentabilita vlastního kapitálu*, *rentabilita investovaného kapitálu* a *rentabilita investovaného kapitálu*.

ROS

Rentabilita tržeb (*Return on Sales*) měří, jakého zisku je podnik schopen dosáhnout z určité výše tržeb během stanoveného období. Ukazatel reflektuje efektivnost podniku, tedy jak je schopen využít zdroje k vytvoření hodnot (Sedláček, 2011, str. 59).

Scholleová (2017, str. 177) zmiňuje, že je možné počítat buď se ziskem po zdanění či ziskem před úroky a zdaněním a uvádí vzorec pro výpočet ROS následovně:

$$ROS = \frac{EAT}{\text{celkové tržby}}$$

ROA

Rentabilita aktiv (*Return on Assets*) je zásadním ukazatelem, který porovnává dosažený zisk s celkovými aktivy bez ohledu na to, zda byla celková aktiva pořízena z vlastních či cizích zdrojů (Vochozka, 2020, str. 42).

Dle Sedláčka (2011, str. 57) se nejčastěji se do čitatele dosazuje EBIT, který umožňuje srovnání podniků s rozdílnou daňovou sazbou a vzorec pro výpočet je v tomto tvaru:

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{aktiva}}$$

ROE

Rentabilita vlastního kapitálu (*Return on Equity*) je důležitým ukazatelem pro vlastníky, investory a akcionáře. Výsledné hodnoty říkají, zda je jejich vklad zhodnocován a zda to odpovídá míře investičního rizika (Sedláček, 2011, str. 57).

Scholleová (2017, str. 177) dosazuje do čitatele zisk po zdanění, jelikož výsledná hodnota udává, kolik čistého zisku přinese každá investovaná koruna. Vzorec pro výpočet ROE má následující tvar:

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

ROCE a ROIC

Rentabilita vloženého kapitálu (*Return on Capital Employed*) a rentabilita investovaného kapitálu (*Return on Invested Capital*) slouží k informování investorů o tom, jak se podniku daří, jaká je návratnost v podobě dividend a jak efektivně podnik využívá jejich vložené prostředky (Corporate Finance Institute, c2024).

Rozdíl mezi ROCE a ROIC je v tom, že vložený kapitál není totéž jako investovaný kapitál. Vložený kapitál je souhrn všech vložených prostředků, oproti tomu investovaný kapitál je pouze část kapitálu, která je investována. Rozdíl spočívá v neoperačních aktivech, což jsou prostředky, které podnik využívá, neslouží však primárně k provozu (Čížinská, 2018, str. 209).

Aby se dalo říct, že podnik využívá efektivně kapitál k dosažení zisku, musí být hodnoty ROCE vyšší než náklady na kapitál. Cílem podniků by tedy mělo být usilování o zvyšování hodnot ROCE (Corporate Finance Institute, c2024).

Čížinská (2018, str. 208) uvádí vzorce pro výpočet rentability vloženého kapitálu a rentability investovaného kapitálu následovně:

$$ROCE = \frac{\text{zisk}}{\text{pasiva} - \text{krátkodobé neúročené závazky}}$$

$$ROIC = \frac{\text{zisk}}{\text{pasiva} - \text{krátkodobé neúročené závazky} - \text{neoperační aktiva}}$$

2.3.2 Ukazatele likvidity

Likviditou se rozumí finanční ukazatel, který udává schopnost podniku, jak rychle a bez ztráty hodnoty je schopen přeměnit aktiva na peněžní hotovost, která slouží k uhrazení běžných závazků a využívání ziskových příležitostí. Ukazatele likvidity srovnávají to, co je nutné uhradit s tím, co je možné uhradit.

Nedostatečná likvidita může vést k bankrotu podniku. Ideální situací není rovněž přebytek likvidity, kdy je vkládáno příliš do aktiv, která nepracují efektivně a nezhodnocují vložené prostředky. Při vysokých hodnotách je sice podnik solventní, což je výhodné pro věřitele, není to však ideální situace pro podnik z pohledu rentability z již zmíněného důvodu ohledně vázání aktiv. Při hodnocení likvidity se musí brát ohled na to, kdo je považován za cílovou skupinu. Každý koncový uživatel analýzy bude vyžadovat jiné výsledné hodnoty – pokud se jedná o management, nedostatečná likvidita může vést ke ztrátám, nedostatečnému využití investičních příležitostí; pro vlastníky bude nižší likvidita výhodná, a to z toho důvodu, že oběžná aktiva nevyužívají efektivně finanční prostředky; pro věřitele tyto hodnoty znamenají varování v souvislosti se splácením závazků.

Z důvodu sledování hodnot více uživateli jsou doporučené hodnoty likvidity v určitém intervalu, a ne pouze číslo, jelikož každému uživateli vyhovuje jiná hodnota (Růčková, 2021, str. 59, 60, 61).

Ukazatele likvidity využíváme tři, a to: *běžná likvidita*, *pohotová likvidita* a *okamžitá likvidita*. Poměr hodnot udává, co je nutné uhradit a čím.

Běžná likvidita

Běžná likvidita nazývaná také likvidita 3. stupně nebo *Current Ratio* udává schopnost podniku dostát závazkům při přeměně oběžných aktiv na peněžní prostředky. Ukazatele lze chápat tak, kolik jednotek oběžných aktiv pokryje jednu jednotku krátkodobých cizích zdrojů. Úskalím běžné likvidity je to, že bere oběžná aktiva jako celek a neřeší jejich strukturu a s tím schopnost přeměny na peníze. Ideální hodnota je mezi 1,5 až 2,5, čím vyšší, tím lépe je podnik schopen dostát závazkům (Růčková, 2021, str. 62).

Máče (2006, str. 34) uvádí vzorec pro výpočet běžné likvidity takto:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Pohotov likvidita

Pohotov likvidita, jinak tz *likvidita druhého stupně* i *Quick Asset Ratio*. Z oběžných aktiv se vylučují zásoby, které představují nejhůře pemnitelnou ast oběžných aktiv na peněžní prostředky. Ideln hodnota ukazatele by měla být mezi 1 až 1,5. (Scholleov, 2017, str. 179)

Mae (2006, str. 35) uvádí vzorec následovně:

$$\text{Pohotov likvidita} = \frac{\text{obžn aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Okamit likvidita

Okamit likvidita neboli *likvidita prvnho stupně* nebo tz *Cash Ratio*, hodnot likviditu nejpisnjm způsobem. Udává totiž poměr nejlikvidnější časti majetku, což jsou peněžní prostředky, s krátkodobými závazky. Do peněžních prostředků se řadí hotovostní peníze a peníze na bankovních účtech. Doporuen hodnota je udávána mezi 0,9–1,1, pro eskou republiku je rozmezí jin, a to mezi 0,2 až 0,6 (Rukov, 2021, str. 60, 61).

Dle Maeho (2006, str. 35) se okamit likvidita vypoit takto:

$$\text{Okamit likvidita} = \frac{\text{finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

2.3.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti informují o tom, do jaké míry podnik vyuiv k financování kromě vlastních zdrojů také cizí kapitál. Vzhledem k tomu, že se v praxi nevyuiv financování pouze vlastními zdroji, sledují se ukazatele zadluženosti, které prinej informace o tom, do jaké míry podnik vyuiv cizí kapitál a jak je tedy podnik zadlužen (Rukov a další, 2012, str. 127).

Sledování ukazatelů zdluenosti může napomoci podniku optimalizovat sloen kapitálu v takovm poměru, kdy prmern nákladů na kapitál jsou nejnižší. Financování jen z vlastních nebo cizích zdrojů není v podstatě u velkých podniků možné. Vyuivn pouze vlastního kapitálu prin snien celkov výnosnosti a financování pouze cizími zdroji není možné a je upraveno v právních předpisech, které udvaj minimln v vlastního kapitálu (Kislingerov, 2007, str. 96).

Při volbě kapitlov struktury jsou nejduleitj dva pohledů, a to investorů a vřitel. Riziko pro věřitele roste s podílem cizích zdrojů na celkovm kapitálu. m více podnik vyuiv k financování cizí zdroje, tm je pravdepodobnj riziko nedostn závazkům, což vede k navyšování úrokových sazeb ze stran vřitel. Vysok míra zadluen není vhodn ani pro akcionáře, jelikož se akcie stvaj rizikovější (Rukov a další, 2012, str. 127).

Celkov zadluženost

Celkov zadluženost, jinak tz nazývána *vřitelsk riziko* i *debt ratio*, udává podíl mezi cizími zdroji a celkovými aktiv. Hodnot celkov zadluženosti reflektují míru rizika, tedy čím v hodnota, tím vt riziko pro věřitele (Rukov a další, 2012, str. 127, 128). Podle Knápková a dalších jsou doporučování hodnot celkov zadluženosti v rozmezí 30 % až 60 % (Knápková a další, 2017, str. 88).

Podle Scholleové (2017, str. 183) je vzorec následující:

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{celkové dluhy}}{\text{celková aktiva}}$$

Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování poměří vlastní kapitál k celkovým aktivům a doplňuje ukazatele celkové zadluženosti. Součet těchto dvou hodnot by měl být okolo jedné, odchylka může být dána nezapočítáním některých pasiv do ani jednoho ukazatele. Ukazatel popisuje souvislost mezi aktivy a jejich financováním ze strany akcionářů (Růčková a další, 2012, str. 128).

Čížinská (2018, str. 206) uvádí tento vzorec pro výpočet koeficientu samofinancování:

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Ukazatel úrokového krytí

Ukazatel úrokového krytí má za cíl zjistit, kolikrát je zisk vyšší než placené úroky. Platí, že čím jsou hodnoty ukazatele vyšší, tím lépe je podnik schopen uhradit úroky a tím více zbude pro akcionáře. Hodnota rovna jedné říká, že veškerý zisk je využit na pokrytí úroků. Doporučovaným rozmezím hodnot je mezi 3 až 6 (Sedláček, 2011, str. 64). Důvod, proč je hranice stanovena na hodnotu 3, je takový, že po zaplacení úroků stále musí zůstat dostatek finančních prostředků na uspokojení akcionářů (Růčková a další, 2012, str. 129).

Scholleová (2017, str. 183) uvádí vzorec pro výpočet takto:

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}}$$

2.3.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity slouží k posouzení, jak efektivně podnik využívá vložené prostředky. Tyto ukazatele umožňují dva pohledy na řízení aktivity. Prvním je obrat jednotlivých položek aktiv či pasiv, druhý v podobě doby obratu položek rozvahy (Knápková a další, 2017, str. 107).

Výpočet aktivity lze provést dvěma způsoby, a to počtem obrátek aktiv a dobou obratu. Počet obrátek aktiv udává, kolikrát je aktivum přeměněno v tržbu za dané období. Doba obratu reprezentuje počet dnů, během kterých se aktivum přemění v jiné aktivum, například v peníze (Čížinská, 2018, str. 207).

Obrat celkových aktiv

Obrat celkových aktiv udává schopnost podniku využívat jeho aktiva. Hodnoty ukazatele říkají, kolikrát se aktiva přemění v tržby za jeden rok (Čížinská, 2018, str. 208). Minimální hodnota by měla být rovna alespoň jedné, přičemž platí, že čím vyšší hodnoty, tím lépe pro podnik (Vochozka, 2020, str. 43).

Růčková (2021, str. 75) definuje vzorec takto:

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva celkem}}$$

Obrat zásob a doba obratu zásob

Obrat zásob znázorňuje, kolikrát se jednotlivé položky zásob prodají a naskladní v daném časovém období (Vochozka, 2020, str. 43).

Doba obratu zásob souvisí s obratem zásob a reflektuje průměrný počet dnů, během které jsou zásoby drženy v podniku, než dojde k jejich prodeji či přeměně do jiné formy (Vochozka, 2020, str. 44). Optimální pro podnik je situace, kdy je obratovost zásob delší a doba obratu kratší, jelikož příliš velké zásoby znamenají pro podnik vyšší náklady na skladování a manipulaci (Růčková, 2021, str. 75).

Scholleová (2017, str. 180) definuje vzorce pro výpočet obratu zásob a doby obratu zásob takto:

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}}$$

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{(\text{tržby}/360)}$$

Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek informuje o průměrném počtu dnů, během kterých se pohledávky přemění na peněžní prostředky. Hodnoty by měly být, pokud možno, co nejnižší (Růčková, 2021, str. 76).

Máče (2006, str. 36) udává vzorec pro výpočet takto:

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\frac{\text{tržby}}{365}}$$

Doba obratu závazků

Podle Máče (2006, str. 36) doba obratu závazků udává dobu mezi nákupem a platbou. Pro podnik je výhodné prodlužovat dobu splatnosti, jelikož tyto peněžní prostředky představují levný zdroj financí. Z důvodu likvidity lze konstatovat, že doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek.

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky}}{\frac{\text{tržby}}{365}}$$

PRAKTICKÁ ČÁST

3 Podnik Kofola a.s.

Obchodní jméno:	Kofola a.s.
Právní forma podnikání:	akciová společnost
Identifikační číslo:	277 67 680
Sídlo:	Za Drahou 165/1, Pod Bezručovým vrchem, 794 01 Krnov
Identifikační číslo:	277 67 680
Činnosti podniku:	Výroba potravinářských a škrobárenských výrobků Velkoobchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona

Příběh Kofoly se začal psát v roce 1887, kdy lékárník z Opavy založil firmu G. Hell a Comp zabývající se farmaceutickými výrobky, cukrovinkami a extrakty. V 50. letech, v poválečném období, byla založena firma Galena Opava, jejíž podnikání pokračovalo výrobou léčiv, tinktur a pěstováním rostlinných kultur. Roku 1957 přišel státní požadavek na výrobu československého nápoje kolové příchuti jako náhrada kolových nápojů ze západu. Dlouhé dva roky trvalo přijít na vhodnou kombinaci čtrnácti bylinných a ovocných složek tvořící sirup Kofo, který je základní složkou produktu Kofola dodnes (Kofola, c2024).

Podnik Kofola a.s. je součástí konsolidované účetní závěrky společnosti Kofola ČeskoSlovensko a.s., která je jejím jediným akcionářem. Skupina Kofola je jedním z předních výrobců nealkoholických nápojů ve střední a východní Evropě. Její produkty se vyrábí celkem v jedenácti výrobních závodech, z toho šest závodů se nachází v České republice. U nás si Skupina Kofola drží druhé místo na trhu nealkoholických nápojů a též druhé místo na trhu vod (Kofola ČeskoSlovensko a.s., konsolidovaná výroční finanční zpráva emitenta 2022).

Podnik Kofola a.s. je založen na silných a rozeznatelných značkách, díky kterým si udržuje velice silné postavení na trhu ve srovnání s místními i globálními konkurenty a stále posiluje tržní podíl. Mezi nejznámější značky patří nápoje Kofola, sirupy Jupí, vody Rajec, energetický nápoj Semtex a limonáda Top Topic. Dále je také licencovaným výrobcem značek RC Cola a Rauch i distributorem jiných výrobců.

Podnik čítal v roce 2022 celkem 596 zaměstnanců. Přednosti Kofoly a.s. spočívají v zaměření na zdravější životní styl, značkové výrobky s přidanou hodnotou a aktivní sledování dopadu činnosti na životní prostředí (Výroční zpráva Kofola a.s. včetně účetní závěrky za rok 2022).

4 Analýza současného stavu podniku

Kofola a.s.

4.1 Analýza absolutních ukazatelů

Analýza absolutních ukazatelů vychází z účetních výkazů společnosti. V této podkapitole bude postupně provedena vertikální analýza rozvahy, dále pak horizontální analýza rozvahy, a to samé pro výkaz zisku a ztráty.

4.1.1 Vertikální analýza rozvahy

Vertikální analýza rozkládá souhrnnou položku na dílčí části, ze kterých se skládá. Při analýze rozvahy tvořila souhrnnou položku celková aktiva a celková pasiva. Jak je zřejmé z tabulky, dlouhodobý hmotný majetek představoval během sledovaného období okolo 50 % celkových aktiv a zároveň téměř 100 % stálých aktiv. Dlouhodobý hmotný majetek byl zastoupen v průměru z 58 % pozemky a stavbami, přičemž stavby zaujímaly více než 90 % podíl na této položce. Dále se na dlouhodobém hmotném majetku podílely z velké části, konkrétně v průměru za sledované období hodnotou 39 %, hmotné movité věci a jejich soubory. Finanční majetek nebyl v prvních třech letech společností vlastněn, v roce 2021 a 2022 tvořil zanedbatelný podíl na celkových aktivech. To samé platí pro dlouhodobý nehmotný majetek, který se držel v setinách až nízkých desetínách procent.

Významnou položkou pro chod výrobního podniku jsou zásoby, jejichž podíl v průběhu sledovaných let rostl a v roce 2022 tvořily dvojnásobek na celkových aktivech oproti roku 2018. Pohledávky měly klesající trend, přičemž se držely v rozmezí 23 % až 30 %. Podíl peněžních prostředků od roku 2019 klesal až na poloviční hodnotu oproti roku 2018. Znatelný pokles byl pravděpodobně dán podobně významným růstem zásob. V součtu se procentuální zastoupení zásob a peněžních prostředků pohybovalo v rozmezí 20 % až 26 %, pouze se měnil poměr mezi položkami. Časové rozlišení aktiv se pohybovalo okolo jednoho procenta a tvořilo zanedbatelnou část celkových aktiv.

TABULKA 3 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA AKTIV

		2018	2019	2020	2021	2022
	AKTIVA CELKEM	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
B.	Stálá aktiva	48,40 %	45,77 %	55,88 %	56,03 %	53,53 %
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0,03 %	0,06 %	0,08 %	0,28 %	0,16 %
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	48,38 %	45,71 %	55,80 %	55,64 %	53,26 %
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	-	-	-	0,12 %	0,11 %
C.	Oběžná aktiva	50,69 %	53,22 %	42,90 %	42,97 %	45,51 %
C.I.	Zásoby	7,68 %	8,33 %	11,42 %	13,96 %	15,94 %
C.II.	Pohledávky	30,12 %	26,93 %	21,47 %	23,62 %	23,77 %
C.IV.	Peněžní prostředky	12,88 %	17,97 %	10,01 %	5,38 %	5,79 %
D.	Časové rozlišení aktiv	0,91 %	1,01 %	1,21 %	1,00 %	0,96 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

Celková pasiva podniku Kofola a.s. tvořil z menší části vlastní kapitál. V roce 2021 byl dán většinový poměr na vlastním kapitálu výsledkem hospodaření minulých let, znatelný poměr byl dán též v roce 2022. Výsledek hospodaření běžného účetního období dosahoval v letech 2018 až 2020 zhruba poloviny vlastního kapitálu. V roce 2020 podnik neměl uvedenou hodnotu této položky v rozvaze, i přesto, že ve výkazu zisku a ztráty ano. V posledním ze sledovaných let byla hodnota pouze poloviční ve srovnání s prvními třemi lety.

Cizí zdroje se podílely na celkových pasivech ve většinovém poměru. Nejvyšší hodnoty byly zaznamenány v roce 2018, kdy bylo zastoupení 73,5 %. Rezervy se pohybovaly v nízkých procentech průměrně 1,59 %. Závazky byly nejvýznamnější položkou pasiv zastoupenou hodnotami v rozmezí 63 % až 73 %. U podílů dlouhodobých a krátkodobých závazků byly zaznamenány velké výkyvy hodnot. V průběhu sledovaných let u těchto dvou položek platil inverzní vztah, tzn. při poklesu dlouhodobých závazků docházelo k navýšení krátkodobých závazků a naopak. Časové rozlišení pasiv nenabývalo hodnot, které by měly vliv na skladbu pasiv.

TABULKA 4 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA PASIV

		2018	2019	2020	2021	2022
	PASIVA CELKEM	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
A.	Vlastní kapitál	26,30 %	29,84 %	30,57 %	36,06 %	31,01 %
A.I.	Základní kapitál	13,69 %	13,25 %	17,25 %	13,10 %	12,17 %
A.III.	Fondy ze zisku	0,00 %	-	-	-	-
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	0,12 %	0,12 %	0,16 %	22,96 %	11,35 %
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	12,48 %	16,47 %	13,16 %	-	7,49 %
B. + C.	Cizí zdroje	73,50 %	70,05 %	69,37 %	63,94 %	68,99 %
B.	Rezervy	0,89 %	3,40 %	2,22 %	0,56 %	0,88 %
C.	Závazky	72,61 %	66,65 %	67,15 %	63,38 %	68,11 %
C.I.	Dlouhodobé závazky	27,23 %	9,14 %	24,43 %	9,10 %	6,24 %
C.II.	Krátkodobé závazky	45,37 %	57,51 %	42,72 %	54,28 %	61,87 %
D.	Časové rozlišení pasiv	0,20 %	0,10 %	0,06 %	0,00 %	0,00 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

4.1.2 Horizontální analýza rozvahy

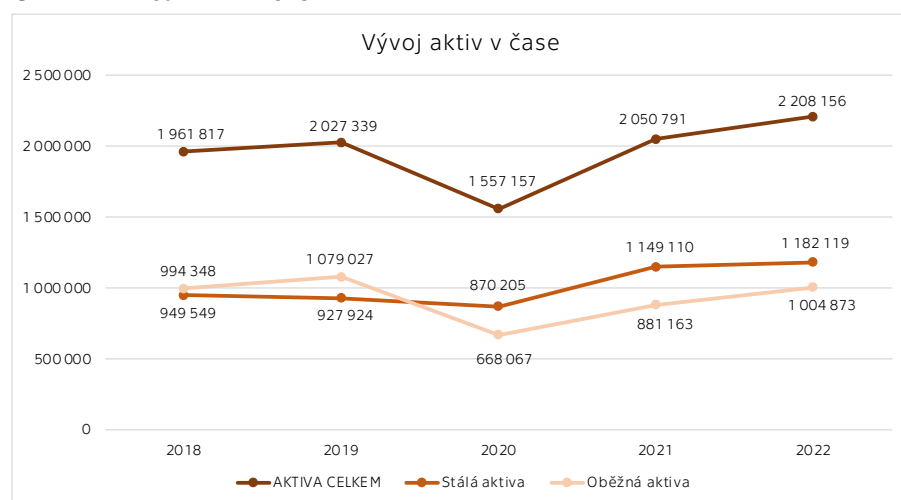
Horizontální analýza sleduje vývoj položek účetních výkazů v čase. V této části práce jsou komentovány pouze vybrané položky, které mají významnější podíl na celkových aktivech a pasivech a jejich vývoj v čase.

První významnou položkou celkových aktiv byl dlouhodobý hmotný majetek, který vykazoval v prvních třech letech mírný pokles a následně výrazný nárůst o 31 %, v absolutním vyjádření o 272 061 tis. Kč. Vývoj této položky byl dominantním faktorem ovlivňujícím vývoj stálých aktiv, jejichž změny defacto kopírovaly změny dlouhodobého hmotného majetku.

Ve vývoji celkových aktiv byl dán zřetelný pokles mezi lety 2019 a 2020 poklesem na položkách oběžných aktiv. Oběžná aktiva zaznamenala v tomto období výraznou změnu, kdy došlo ke snížení hodnoty o 410 960 tis. Kč. V následujícím roce se opět oběžná aktiva zvýšila a dosahovala téměř hodnot z roku 2018. Zásoby měly během sledovaných let růstový trend s tím, že největší změna byla zaznamenána mezi roky 2020 a 2021, kdy navýšení tvořilo 61 %. Pohledávky zaznamenaly v covidovém roce velký propad o 39 %, následující dva roky se hodnoty navracely a poslední rok sledovaného období se začínal blížit hodnotám z roku 2019. Peněžní prostředky měly během sledovaných let střídavý vývoj. Největší nárůst byl patrný mezi prvními sledovanými roky o 44 % a největší pokles mezi roky 2019 a 2020 ze 364 220 tis. Kč na 155 856 tis. Kč, v relativním vyjádření o 57 %.

Na grafu 1 je znázorněn pokles celkových aktiv v roce 2019, který byl způsoben primárně poklesem oběžných aktiv.

GRAF 1 VÝVOJ AKTIV V ČASE

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

TABULKA 5 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA AKTIV

		2018	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
	AKTIVA CELKEM	1 961 817	3 %	-23 %	32 %	8 %
B.	Stálá aktiva	949 549	-2 %	-6 %	32 %	3 %
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	491	165 %	0 %	333 %	-36 %
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	949 058	-2 %	-6 %	31 %	3 %
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	-	-	-	-	0 %
C.	Oběžná aktiva	994 348	9 %	-38 %	32 %	14 %
C.I.	Zásoby	150 667	12 %	5 %	61 %	23 %
C.II.	Pohledávky	590 928	-8 %	-39 %	45 %	8 %
C.IV.	Peněžní prostředky	252 753	44 %	-57 %	-29 %	16 %
D.	Časové rozlišení aktiv	17 920	14 %	-7 %	9 %	3 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

Celková pasiva ve sledovaném období klesala stejně jako celková aktiva, což vychází z bilanční rovnice, která udává rovnost majetku společnosti a jeho zdrojů financování. Položka vlastního kapitálu zaznamenala kolísání hodnot, největší pokles byl patrný mezi lety 2019 a 2020 a největší meziroční nárůst následoval v dalším roce, tedy mezi lety 2020 a 2021 a to o 55 %. Základní kapitál se neměnil a držel si hodnotu 268 653 tis. Kč během celého sledovaného období. Výsledek hospodaření minulých let v prvních třech letech nezaznamenal žádný nárůst ani pokles, mezi roky 2020 a 2021 došlo k enormnímu nárůstu v podobě 19 169 %. Takto vysoké číslo je dáno tím, že v roce 2020 byla hodnota této položky 2 444 tis. Kč a v roce 2021 skokově narostla o 468 479 tis. Kč na 470 923 tis. Kč z důvodu nerozděleného zisku. Pokles mezi lety 2021 a 2022 způsobil pokles položky nerozdělený zisk na 250 627 tis. Kč, což dělalo 47 %. Výsledek hospodaření běžného účetního období mezi prvními dvěma lety vzrostl o 36 % a s následujícím rokem poklesl o 39 %. Pokles mezi lety 2020 a 2021 o 100 % byl způsoben tím, že podnik nemá uvedenou hodnotu této položky v rozvaze, i přesto, že ve výkazu zisku a ztrát je uvedený zisk po zdanění 217 851 tis. Kč.

Z tabulky horizontální analýzy pasiv je patrný pokles cizích zdrojů v prvních třech letech sledování, dále je pak zaznamenán růst. Položka rezerv sice kolísala a změny během let byly opravdu znatelné, ale vzhledem k tomu, že rezervy tvořily poměrně malou část vůči celkovým pasivům, neměly takto velké výkyvy znatelný vliv na vývoj v letech. Závazky byly základem většinové části cizích zdrojů, a tak je zřejmé, že je reflektují. Dlouhodobé a krátkodobé závazky doslova oscilovaly a s každým rokem zaznamenávaly střídavě pokles a růst. Mezi těmito dvěma položkami byl patrný inverzní vztah. Když došlo k poklesu dlouhodobých závazků, narostly krátkodobé závazky, při nárůstu dlouhodobých závazků naopak krátkodobé závazky poklesly. Časové rozlišení pasiv během prvních čtyřech let razantně klesalo a s posledním rokem rapidně narostlo i přesto, že byl nárůst opravdu malý oproti hodnotám například z prvního sledovaného roku, kdy hodnota dosahovala 3 941 tis. Kč, v předposledním roce 5 tis. Kč a v posledním roce 71 tis. Kč.

TABULKA 6 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA PASIV

		2018	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
	PASIVA CELKEM	1 961 817	3 %	-23 %	32 %	8 %
A.	Vlastní kapitál	515 941	17 %	-21 %	55 %	-7 %
A.I.	Základní kapitál	268 653	0 %	0 %	0 %	0 %
A.III.	Fondy ze zisku	8	-	-	-	-
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	2 444	0 %	0 %	19169 %	-47 %
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	244 836	36 %	-39 %	-100 %	nelze
B. + C.	Cizí zdroje	1 441 935	-2 %	-24 %	21 %	16 %
B.	Rezervy	17 488	295 %	-50 %	-67 %	70 %
C.	Závazky	1 424 447	-5 %	-23 %	24 %	16 %
C.I.	Dlouhodobé závazky	534 277	-65 %	105 %	-51 %	-26 %
C.II.	Krátkodobé závazky	890 170	31 %	-43 %	67 %	23 %
D.	Časové rozlišení pasiv	3 941	-47 %	-56 %	-99 %	1320 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

4.1.3 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Pro sestavení vertikální a horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty jsem se rozhodla rozčlenit údaje tohoto výkazu na dvě tabulky, a to na tabulky s výnosy a tabulku s náklady, kde souhrnná položka je tvořena celkovými výnosy a celkovými náklady.

Z tabulky s výnosy je jasné, že naprostou většinu celkových výnosů tvořily během celého sledovaného období provozní výnosy. Provozní výnosy se skládaly ze tří položek, a to z tržeb z prodeje výrobků a služeb, tržeb za prodej zboží a ostatních provozních výnosů. Tržby z prodeje výrobků a služeb představovaly podíl na provozních výnosech v průměru ve všech letech, až na rok 2021, 72 %. V roce 2021 se tato položka podílela na provozních výnosech pouze z 58,8 %. Tržby za prodej zboží se držely bez větších výkyvů v průměru na 26,5 % za sledované období, opět až na rok 2021, kdy položka byla zastoupena téměř ze 40 %. Ostatní provozní výnosy se pohybovaly v rozmezí 1 % až 2 % na provozních výnosech.

Hodnoty finančních výnosů setrvaly během sledovaného období v nízkých desetinách a neměly podstatný vliv na celkové výnosy. Vzhledem k tomu, že výnosové úroky tvořily zanedbatelnou část na finančních výnosech, tudíž i celkových výnosech, byla tato položka nulová. Z tohoto důvodu byly finanční výnosy dány hodnotami ostatních finančních výnosů.

TABULKA 7 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA CELKOVÝCH VÝNOSŮ

		2018	2019	2020	2021	2022
	Celkové výnosy	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
	Provozní výnosy	99,89 %	99,88 %	99,64 %	99,71 %	99,64 %
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	71,68 %	70,28 %	70,86 %	58,80 %	74,00 %
II.	Tržby za prodej zboží	26,88 %	27,48 %	27,26 %	39,63 %	24,65 %
III.	Ostatní provozní výnosy	1,32 %	2,12 %	1,52 %	1,28 %	1,00 %
	Finanční výnosy	0,11 %	0,12 %	0,36 %	0,29 %	0,36 %
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
VII.	Ostatní finanční výnosy	0,11 %	0,12 %	0,36 %	0,29 %	0,35 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

Souhrnnou položkou této tabulky jsou celkové náklady. Výhradní podíl byl dán provozními náklady, které mezi lety 2018 až 2022 setrvaly v rozmezí 96 % až 99 %. Náklady na vynaložené zboží nezaznamenaly větší výkyvy kromě roku 2021, kdy hodnota vystoupala oproti předešlému roku o 11 %. Souběžně s touto položkou se vyvíjela spotřeba materiálu, která ve stejném roce jako předešlá položka zaznamenala větší pokles. Z tabulky je patrné, že tyto dvě položky tvořily celkem okolo 50 % celkových nákladů a pouze se během sledovaných let měnil jejich vzájemný poměr. Služby se podílely ve všech sledovaných letech na souhrnné položce ve stabilních a téměř neměnných procentuálních hodnotách. Osobní náklady též setrvaly bez větších výkyvů a v průměru se podílely na celkových nákladech z 9,6 %.

Finanční náklady se pohybovaly v rozmezí 0,96 % až 3,53 %, přičemž největší podíl na této položce zaznamenávala daň z příjmu.

TABULKA 8 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA CELKOVÝCH NÁKLADŮ

		2018	2019	2020	2021	2022
	Celkové náklady	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
	Provozní náklady	99,04 %	96,47 %	97,30 %	98,07 %	98,54 %
A.	Výkonová spotřeba	80,54 %	80,57 %	78,99 %	84,77 %	85,43 %
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	19,62 %	20,51 %	19,65 %	30,62 %	16,79 %
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	30,52 %	28,62 %	26,61 %	23,68 %	36,36 %
A.3.	Služby	30,40 %	31,44 %	32,73 %	30,46 %	32,28 %
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	0,79 %	-0,17 %	-0,07 %	0,18 %	-0,80 %
C.	Aktivace (-)	0,00 %	0,00 %	-0,02 %	0,00 %	0,00 %
D.	Osobní náklady	9,59 %	10,04 %	10,40 %	8,53 %	9,44 %
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	7,00 %	3,37 %	6,83 %	3,66 %	3,21 %
F.	Ostatní provozní náklady	1,12 %	2,65 %	1,14 %	0,95 %	1,26 %
	Finanční náklady	0,96 %	3,53 %	2,70 %	1,93 %	1,46 %
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	0,16 %	0,47 %	0,32 %	0,08 %	0,22 %
K.	Ostatní finanční náklady	0,20 %	0,14 %	0,49 %	0,12 %	0,27 %
L.	Daň z příjmů	0,60 %	2,91 %	1,88 %	1,73 %	0,97 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

4.1.4 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Souhrnná položka celkové výnosy zaznamenala během sledovaných let jeden pokles, a to mezi lety 2019 a 2020. Velice dobře si vedla od roku 2020 do 2022, kde se průměr meziročního nárůstu pohyboval na hodnotě 21,88 %. Vývoj celkových výnosů byl reflektován vývojem provozních výnosů, které se na této položce podílely v téměř 100 % zastoupení. Tržby z prodeje výrobků a služeb si nejlépe vedly mezi lety 2021 a 2022, kde byl nejvyšší nárůst, a to o 53,86 %. Tržby za prodej zboží zaznamenávaly výkyvy mezi poměrně velkými nárůsty a poklesy. K rekordnímu navýšení došlo mezi lety 2020 a 2021, kdy tato položka nabývala hodnot o 631 801 tis. Kč více, v relativní vyjádření o 76,66 %. Ač ostatní provozní výnosy v prvních dvou letech sledování skokově vzrostly, tak následně klesly a takto pokračoval vývoj v dalších letech. Vzhledem k tomu, že se nejednalo o položku, která by měla vliv na celkové výnosy, nepropisoval se tento skok do meziročních změn těchto položek. To samé platilo pro finanční výnosy a jejich individuální položky, které zaznamenávaly stonásobné změny.

TABULKA 9 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA CELKOVÝCH VÝNOSŮ

		2018	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
	Celkové výnosy	3 316 524	3,84 %	-12,20 %	21,50 %	22,27 %
	Provozní výnosy	3 312 775	3,83 %	-12,41 %	21,59 %	22,18 %
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	2 377 422	1,81 %	-11,47 %	0,83 %	53,86 %
II.	Tržby za prodej zboží	891 422	6,15 %	-12,90 %	76,66 %	-23,95 %
III.	Ostatní provozní výnosy	43 931	66,34 %	-36,93 %	2,14 %	-4,95 %
	Finanční výnosy	3 749	12,40 %	156,60 %	-2,77 %	53,16 %
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	3	-33,33 %	750,00 %	47,06 %	620,00 %
VII.	Ostatní finanční výnosy	3 746	12,44 %	156,32 %	-2,84 %	51,81 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

U celkových nákladů v tabulce pozorujeme obdobný vývoj jako u celkových výnosů. Po velice malém nárůstu mezi prvními dvěma roky sledování přišel propad a následně nárůst o 22,59 %, další meziroční vývoj zaznamenal ještě větší změnu, a to růst o 25,19 %. Výkonová spotřeba tvořila během sledovaných let nejvýznamnější položku celkových nákladů, a tak není překvapující, že se vyvíjela stejně právě jako tato položka. Další položka, která byla v celkových nákladech zastoupena neopomenutelným poměrem, byly osobní náklady. Pro ty byly nejvýznamnější dva poslední roky, během kterých narostly o 38,53 %. Finanční náklady mezi prvním a druhým rokem vzrostly o 270,40 %, avšak jednalo se o položku se zanedbatelným podílem na celkových nákladech.

TABULKA 10 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA CELKOVÝCH NÁKLADŮ

		2018	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
	Celkové náklady	3 071 688	1,25 %	-9,34 %	22,59 %	25,19 %
	Provozní náklady	3 042 059	-1,38 %	-8,56 %	23,56 %	25,78 %
A.	Výkonová spotřeba	2 473 976	1,28 %	-11,12 %	31,54 %	26,18 %
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	602 801	5,83 %	-13,15 %	91,02 %	-31,36 %
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	937 412	-5,05 %	-15,71 %	9,11 %	92,20 %
A.3.	Služby	933 763	4,71 %	-5,61 %	14,07 %	32,68 %
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	24 291	-121,85 %	-63,72 %	-416,77 %	-668,76 %
C.	Aktivace (-)	0	-	-	-85,79 %	153,85 %
D.	Osobní náklady	294 480	6,05 %	-6,08 %	0,49 %	38,53 %
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	215 020	-51,19 %	83,52 %	-34,40 %	10,03 %
F.	Ostatní provozní náklady	34 292	140,68 %	-60,94 %	1,60 %	66,07 %
	Finanční náklady	29 629	270,40 %	-30,71 %	-12,42 %	-5,13 %
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	5 000	194,76 %	-38,46 %	-71,37 %	258,53 %
K.	Ostatní finanční náklady	6 231	-29,26 %	215,56 %	-69,35 %	178,31 %
L.	Daň z příjmů	18 398	392,44 %	-41,44 %	12,58 %	-29,69 %

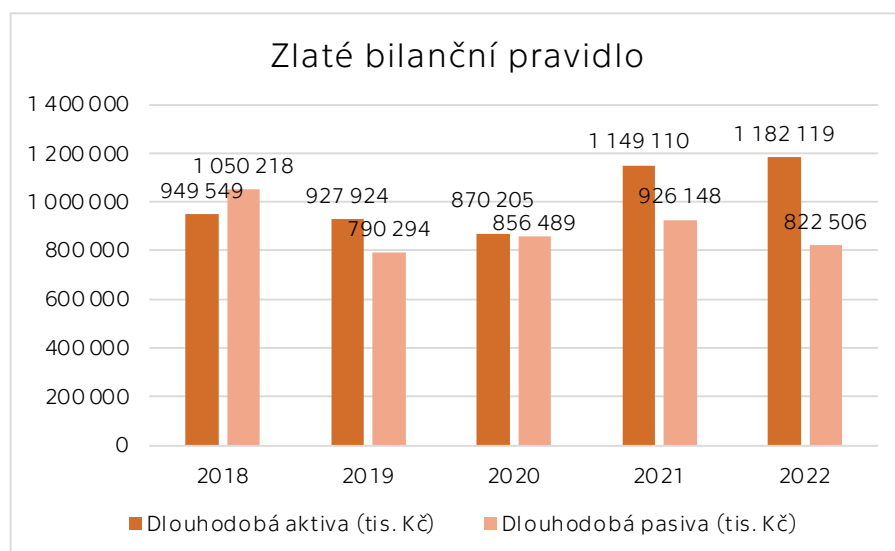
Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

4.1.5 Bilanční pravidla

Zlaté bilanční pravidlo doporučuje, aby byla dlouhodobá aktiva kryta z dlouhodobých finančních zdrojů, do kterých kromě vlastního kapitálu také patří dlouhodobé cizí zdroje. Toto pravidlo bylo splněno pouze v roce 2018, kdy převaha dlouhodobých pasiv nad dlouhodobými aktivy byla v relativním vyjádření 11 %. Dále k dodržení pravidla podnik směřoval v roce 2020. V ostatních letech pravidlo splněné nebylo, v posledním roce byl nedostatek pasiv největší. Na základě zjištěných informací lze říci, že podnik využíval agresivní formu financování.

Z rozvahy je zřejmé, že na zlaté bilanční pravidlo měla velký vliv mateřská společnost. V letech 2018 a 2020 velkou část dlouhodobých cizích zdrojů tvořily závazky vůči mateřské společnosti, v ostatních letech byly tyto závazky nízké, v roce 2022 dokonce žádné. Pro podnik to znamená, že pokud nevyužívá dlouhodobé závazky vůči mateřské společnosti, jsou dlouhodobá aktiva financována z velké části i z krátkodobých zdrojů, které v letech 2019, 2021 a 2022 rapidně rostly.

GRAF 2 ZLATÉ BILANČNÍ PRAVIDLO

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

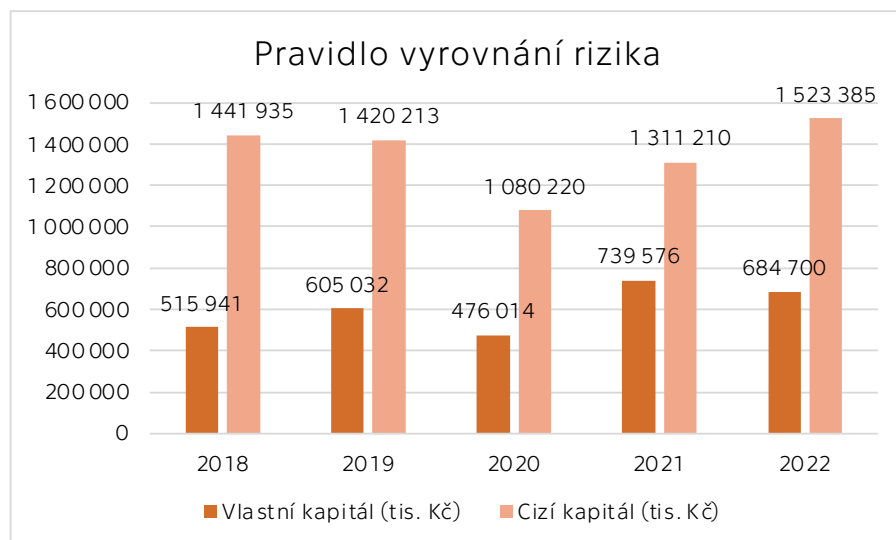
TABULKA 11 ZLATÉ BILANČNÍ PRAVIDLO

Zlaté bilanční pravidlo	2018	2019	2020	2021	2022
Dlouhodobá aktiva (tis. Kč)	949 549	927 924	870 205	1 149 110	1 182 119
Dlouhodobá pasiva (tis. Kč)	1 050 218	790 294	856 489	926 148	822 506
Převaha pasiv (tis. Kč)	100 669	-137 630	-13 716	-222 962	-359 613
Převaha pasiv %	11 %	-15 %	-2 %	-19 %	-30 %
Pravidlo splněno	ano	ne	ne	ne	ne

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

Zlaté pravidlo vyrovnání rizika doporučuje, aby vlastní kapitál převažoval cizí zdroje nebo se rovnal. Toto pravidlo nebylo splněno ani v jednom z analyzovaných let. V letech 2018, 2019 a 2020 byla převaha cizího kapitálu více než dvojnásobná, avšak v těchto letech byl výsledek znatelně ovlivněn závazky vůči mateřské společnosti, a tak nedodržení pravidla nehodnotím tolik negativně. Problémem však zůstávají roky 2021 a 2022, kde bylo nedodržení též vysoké, téměř dvojnásobné a zároveň závazky vůči Kofola Československo a.s. byly zanedbatelné. Takto vysoké hodnoty nejsou příznivé pro věřitele, pro které je takové složení pasiv velmi rizikové.

GRAF 3 PRAVIDLO VYROVNÁNÍ RIZIKA

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

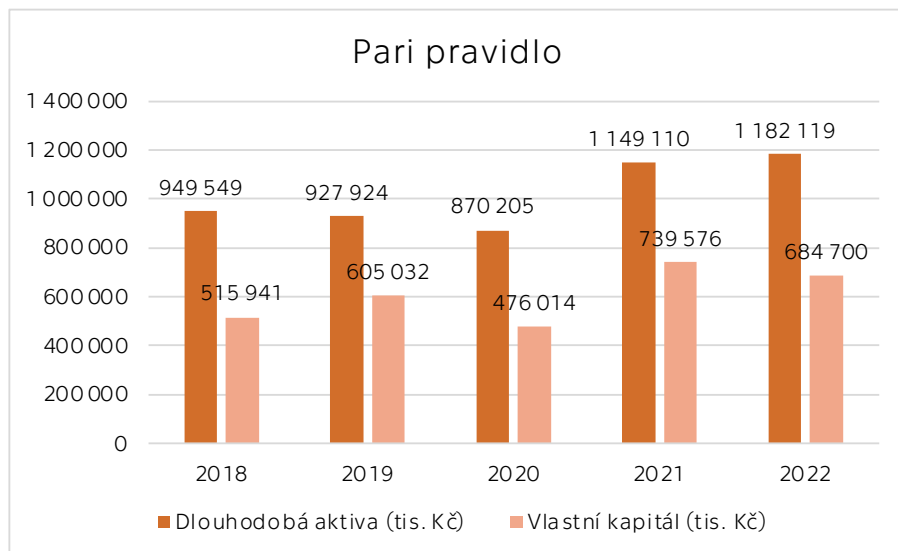
TABULKA 12 PRAVIDLO VYROVNÁNÍ RIZIKA

Pravidlo vyrovnání rizika	2018	2019	2020	2021	2022
Vlastní kapitál (tis. Kč)	515 941	605 032	476 014	739 576	684 700
Cizí kapitál (tis. Kč)	1 441 935	1 420 213	1 080 220	1 311 210	1 523 385
Převaha VK (tis. Kč)	-925 994	-815 181	-604 206	-571 634	-838 685
Převaha vlastního kapitálu %	-64 %	-57 %	-56 %	-44 %	-55 %
Pravidlo splněno	ne	ne	ne	ne	ne

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

Zlaté pari pravidlo souvisí s krytím stálých aktiv vlastními zdroji. Je doporučováno, aby bylo vlastních zdrojů nanejvýš stejně jako stálých aktiv, v ideální případě však méně z důvodu možnosti financování dlouhodobými cizími zdroji. Toto pravidlo bylo dodrženo ve všech sledovaných letech. Dle mého názoru je převaha dlouhodobých aktiv až příliš vysoká a situace tedy není ideální, jelikož vzniká neúměrně velký prostor na krytí z cizích zdrojů.

GRAF 4 PARI PRAVIDLO

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

TABULKA 13 PARI PRAVIDLO

Pari pravidlo	2018	2019	2020	2021	2022
Dlouhodobá aktiva (tis. Kč)	949 549	927 924	870 205	1 149 110	1 182 119
Vlastní kapitál (tis. Kč)	515 941	605 032	476 014	739 576	684 700
Převaha dlouhodobých aktiv (tis. Kč)	433 608	322 892	394 191	409 534	497 419
Převaha dlouhodobých aktiv %	184 %	153 %	183 %	155 %	173 %
Pravidlo splněno	ano	ano	ano	ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

Růstové pravidlo doporučuje, aby tempo růstu investic nepřekračovalo tempo růstu tržeb. Toto pravidlo bylo podnikem dodrženo mezi lety 2018 až 2019 a 2021 až 2022. Vzhledem k tomu, že se jedná o podnik, jehož předmětem podnikání je výroba, jsou investice do dlouhodobého majetku nedílnou součástí podnikání.

TABULKA 14 RŮSTOVÉ PRAVIDLO

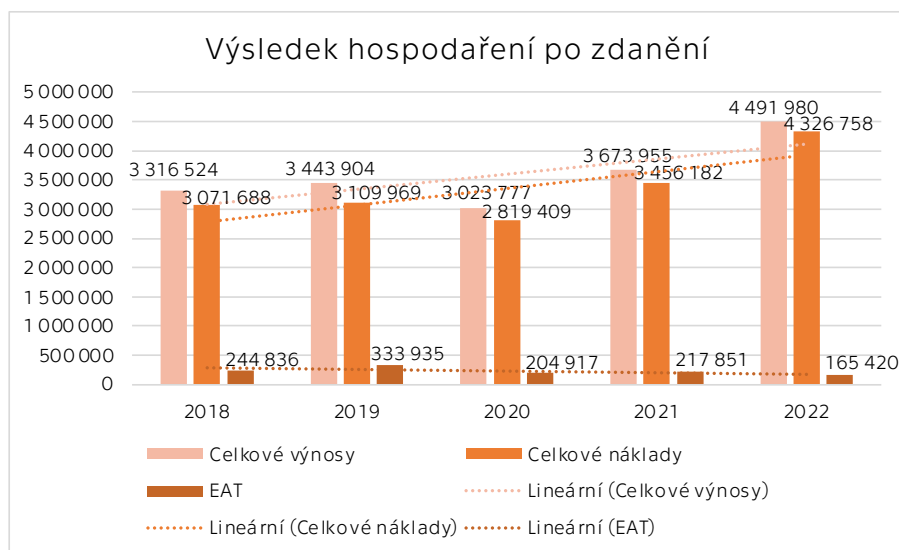
Růstové pravidlo	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Růst tržeb	2,99 %	-11,87 %	21,89 %	22,53 %
Růst investic	-2,28 %	-6,22 %	32,05 %	2,87 %
Pravidlo splněno	ano	ne	ne	ano

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

4.2 Výkonnost podniku

V tabulce 15 jsou uvedeny úrovně zisků, které byly zjištěny a vypočítány z výkazu zisku a ztráty. Nejsledovanějším a nejdůležitějším je zisk po zdanění, jehož vývoj nepřinášel uspokojující hodnoty. Nejlepších hodnot podnik dosahoval v roce 2019 s hodnotou 333 935 tis. Kč. V roce 2020 došlo k propadu o 38 % pravděpodobně z důvodu světové pandemie onemocnění covid-19. Následující rok zaznamenal mírný nárůst oproti předešlému, kdy čistý zisk vzrostl o 12 934 tis. Kč, tedy o 6 %. Rok 2022 byl nejkritičtější ze všech sledování mezi lety 2018 až 2022. Navzdory rostoucím výnosům se zisk po zdanění rapidně snížil, což bylo dáno rychlejším nárůstem celkových nákladů oproti celkovým výnosům.

GRAF 5 VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PO ZDANĚNÍ

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

TABULKA 15 VÝKONNOST PODNIKU

Výkonnost podniku	2018	2019	2020	2021	2022
EAT	244 836	333 935	204 917	217 851	165 420
EBT	263 234	424 535	257 975	277 583	207 419
EBIT	268 234	439 273	267 045	280 180	216 730
EBITDA	433 507	592 615	442 246	413 595	366 331

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

4.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Pracovní kapitál představuje oběžná aktiva, která jsou nutná k fungování podniku. Pokles hodnot ukazatele v roce 2020 je pravděpodobně dán pandemií covid-19, který zapříčinil nepříznivou situaci. V důsledku toho poklesly pohledávky a s tím i související peněžní prostředky.

Čistý pracovní kapitál vyjadřuje rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými cizími zdroji. Výsledek ukazuje, jaká část oběžných aktiv je kryta z dlouhodobých cizích zdrojů. Čistý pracovní kapitál během sledovaných let kolísal, přičemž v letech 2018 a 2020 byly hodnoty kladné a znamená to, že část oběžných aktiv byla hrazena dlouhodobými zdroji. V roce 2019, 2021 a 2022 dosahoval ukazatel záporných hodnot. V těchto letech tedy podnik financoval dlouhodobá aktiva krátkodobými cizími zdroji. Tento způsob financování je považován za agresivní. Financování krátkodobými cizími zdroji sice představuje rizikovější, ale levnější finanční zdroj. Agresivní strategie může být doprovázena platební neschopností, kvůli které bude například podnik nucen k odprodání dlouhodobého majetku za účelem splacení závazků.

Čistý pracovní kapitál na aktivech dosahoval ve třech letech záporných hodnot a ve zbývajících dvou hodnot kladných. I přesto, že zjištěné hodnoty v letech 2018 a 2020 byly nezáporné, nebyly dodrženy doporučené hodnoty pro výrobní podniky. Dle doporučení by se ukazatel měl pohybovat v rozmezí 10 % až 15 %.

Čistý pracovní kapitál na tržbách opět kolísal mezi kladnými a zápornými hodnotami, v podstatě reflektoval vývoj čistého pracovního kapitálu na aktivech.

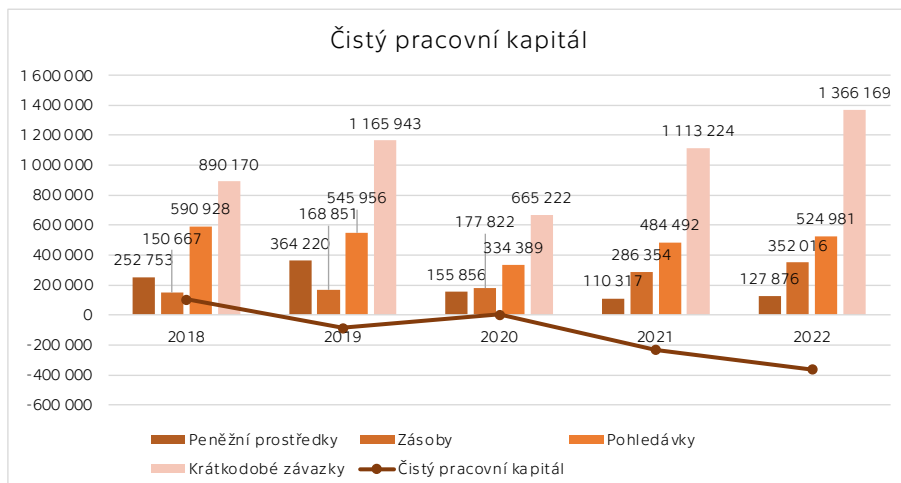
TABULKA 16 UKAZATELE PRACOVNÍHO KAPITÁLU

Ukazatele pracovního kapitálu	2018	2019	2020	2021	2022
Peněžní prostředky	252 753	364 220	155 856	110 317	127 876
Zásoby	150 667	168 851	177 822	286 354	352 016
Pohledávky	590 928	545 956	334 389	484 492	524 981
Pracovní kapitál	994 348	1 079 027	668 067	881 163	1 004 873
Krátkodobé závazky	890 170	1 165 943	665 222	1 113 224	1 366 169
Čistý pracovní kapitál	104 178	-86 916	2 845	-232 061	-361 296
Zásoby + pohledávky	741 595	714 807	512 211	770 846	876 997
Nefinanční kapitál	-148 575	-451 136	-153 011	-342 378	-489 172
Celková aktiva	1 961 817	2 027 339	1 557 157	2 050 791	2 208 156
Čistý pracovní kapitál na aktivech	5,31 %	-4,29 %	0,18 %	-11,32 %	-16,36 %
Celkové tržby	3 268 844	3 366 615	2 966 876	3 616 365	4 431 133
Čistý pracovní kapitál na tržbách	3,19 %	-2,58 %	0,10 %	-6,42 %	-8,15 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

Na grafu 6 jsou znázorněny jednotlivé složky oběžných aktiv, krátkodobé závazky a čistý pracovní kapitál. Z grafu je zřejmé, že během sledovaných let docházelo k růstu zásob, které jsou v posledním roce více než dvojnásobné oproti roku prvnímu. U pohledávek pozorujeme propad v roce 2020, kde se též rapidně snížilo množství peněžních prostředků a krátkodobých cizích zdrojů. Spojnicový graf znázorňuje vývoj čistého pracovního kapitálu, který se držel v kladných hodnotách pouze v letech 2018 a 2020.

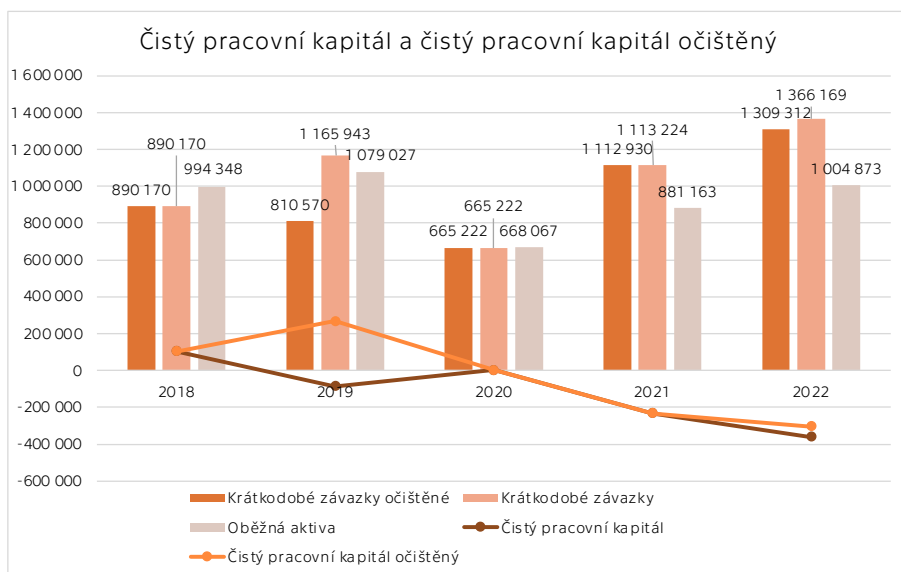
GRAF 6 ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

Na grafu 7 je znázorněn vývoj čistého pracovního kapitálu a čistého pracovního kapitálu po očištění krátkodobých závazků o krátkodobé závazky vůči ovládané nebo ovládající osobě. V letech 2018 a 2020 byly tyto závazky nulové, v roce 2021 téměř zanedbatelné, a proto ani očištění nemělo zásadní vliv na průběh čistého pracovního kapitálu. Velký rozdíl v hodnotě čistého pracovního kapitálu byl patrný v roce 2019, kde díky očištění čistý pracovní kapitál dosahoval hodnot 268 457 tis. Kč. V letech 2021 hodnota stoupla o 294 tis. Kč na -231 767 tis. Kč a v roce 2022 byla hodnota -304 439 tis. Kč.

GRAF 7 ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL A ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL OČIŠTĚNÝ

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

4.4 Analýza poměrových ukazatelů

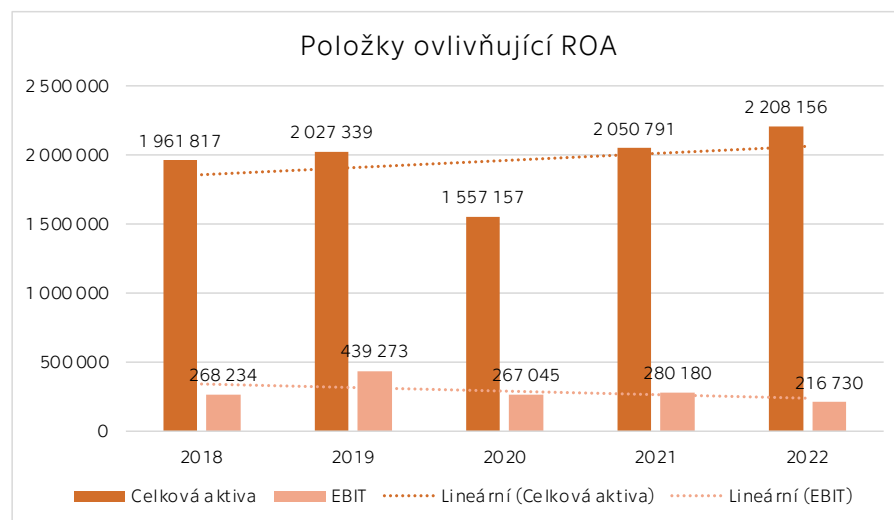
Jak již bylo řečeno v teoretické části, analýza poměrových ukazatelů je nejčastěji využívána ve finančním řízení a porovnává dvě položky účetních výkazů. V této podkapitole bude postupně provedena analýza rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity.

4.4.1 Ukazatele rentability

Zpočátku sledovaných let ukazatel rentability tržeb rostl, rok 2020 zaznamenal pokles o 4 % oproti předešlému roku a v následujících sledovaných letech ukazatel stále klesal. I přesto, že celkové tržby měly rostoucí tendenci, s výkyvem v roce 2020, výsledek hospodaření klesal z důvodu rychlejšího růstu nákladů, než je růst tržeb a celkových výnosů. Celkově lze o výsledcích říci, že podnik nebyl schopen zvyšovat tržby bez toho, aniž by se úměrně či dokonce více nezvyšovaly náklady.

Druhým ukazatelem byla rentabilita aktiv, která měla podobný vývojový trend jako rentabilita tržeb. V prvních dvou letech hodnoty rostly, přičemž svého maxima dosahovaly v roce 2019 a s následujícími roky klesaly. V posledním sledovaném roce efektivita využívání aktiv klesla více než na polovinu oproti roku 2019. Celková aktiva měla kromě roku 2020 rostoucí trend, od začátku do konce sledovaného období vyrostly o 13 %. Oproti tomu hodnoty EBIT zaznamenávaly výkyvy, přičemž převládal klesající efekt. Mezi rokem 2018 a 2022 došlo k poklesu o 19 %.

GRAF 8 POLOŽKY OVLIVŇUJÍCÍ ROA

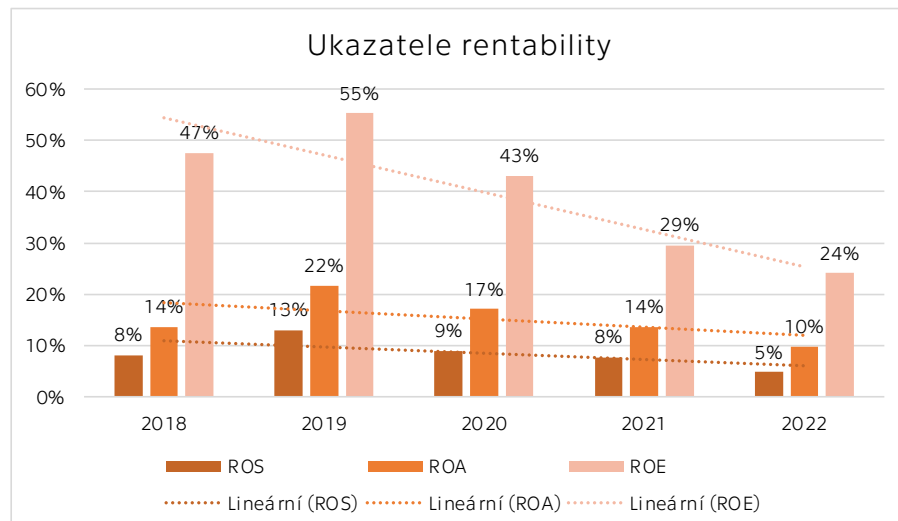

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

Nejlepších výsledků ve sledovaných letech podnik Kofola a.s. dosáhl u ukazatele rentability vlastního kapitálu. Ukazatel ROE dosahoval v roce 2019 svého maxima, a to při hodnotách 55 %. Pro vlastníky z toho plyne, že jedna koruna vlastního kapitálu přinesla 0,55 Kč zisku.

Na obrázku níže jsou souhrnně znázorněny ukazatele rentability tržeb, aktiv a vlastního kapitálu a jejich vývoj během sledovaných let. Je zde patrné, že všechny ukazatele mají velice podobný vývojový trend – do roku 2019 nabývaly maximálních hodnot a v následujících letech docházelo k jejich poklesu.

GRAF 9 UKAZATELE RENTABILITY

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

TABULKA 17 UKAZATELE RENTABILITY

Ukazatele rentability	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové tržby	3 268 844	3 366 615	2 966 876	3 616 365	4 431 133
EBIT	268 234	439 273	267 045	280 180	216 730
ROS	8 %	13 %	9 %	8 %	5 %
Celková aktiva	1 961 817	2 027 339	1 557 157	2 050 791	2 208 156
EBIT	268 234	439 273	267 045	280 180	216 730
ROA	14 %	22 %	17 %	14 %	10 %
Vlastní kapitál	515 941	605 032	476 014	739 576	684 700
EAT	244 836	333 935	204 917	217 851	165 420
ROE	47 %	55 %	43 %	29 %	24 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

4.4.2 Ukazatele likvidity

Běžná likvidita poměřuje, kolikrát oběžná aktiva pokryjí krátkodobé závazky. Z tabulky je patrné, že podnik Kofola a.s. zdaleka nedosahoval doporučených hodnot, které se nachází v rozmezí 1,5 až 2,5. Doporučením se nejvíce blížila hodnota v roce 2018, kdy běžná likvidita dosahovala hodnoty 1,12. Oproti tomu nejkritičtějšími obdobím byl rok 2022, během kterého hodnota dosahovala 0,74, což je pouze necelá polovina minimálního doporučení. Pro podnik to znamená, že by byl stěží schopen pokrýt krátkodobé závazky oběžnými aktivy, a to ho staví do velice rizikové situace.

Pohotová likvidita vyjímá z oběžných aktiv nejméně likvidní položku zásoby. Doporučené rozmezí hodnot je mezi 1 až 1,5. Toto doporučení není opět ani v jednom z analyzovaných let splněno. Nejlepším rokem z pohledu likvidity druhého stupně byl 2018, kdy se hodnota držela u doporučované spodní hranice. Nejslabším rokem byl opět poslední rok, kdy pohotová likvidita dosahovala pouze hodnoty 0,48.

Ani v jednom z analyzovaných let by tedy podnik nebyl schopen dostát závazkům, aniž by nebyl nucen prodat část svých zásob. V roce 2019, 2021 a 2022 by ani prodej veškerých oběžných aktiv nepomohl k pokrytí krátkodobých závazků.

Okamžitá likvidita je nejpřísnějším ukazatelem, který udává poměr mezi nejvíce likvidní složkou oběžných aktiv, kterými jsou peněžní prostředky, s krátkodobými závazky. Okamžitá likvidita byla prvním ukazatelem, který byl podnikem Kofola a.s. během analyzovaných let hned několikrát dodržen. Doporučené hodnoty pro Českou republiku jsou uváděny v rozmezí 0,2 až 0,6.

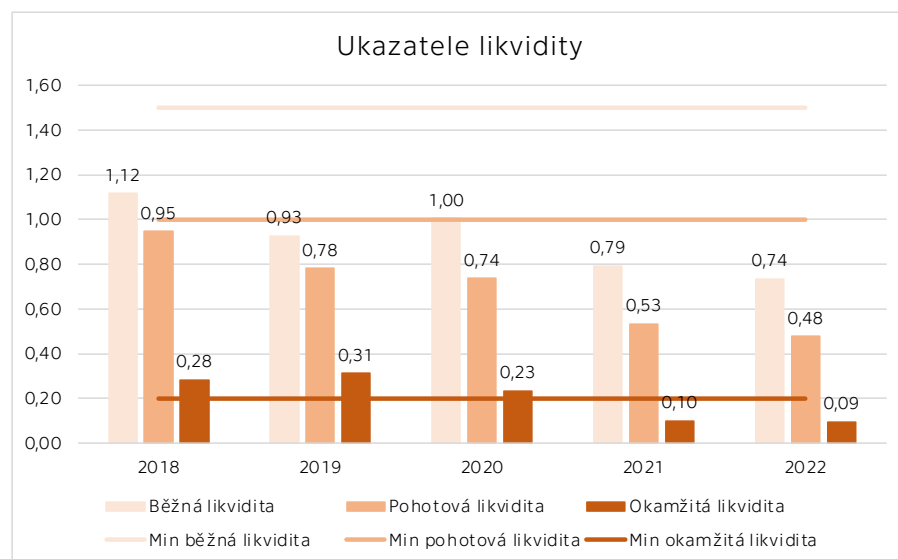
TABULKA 18 UKAZATELE LIKVIDITY

Ukazatele likvidity	2018	2019	2020	2021	2022
Oběžná aktiva	994 348	1 079 027	668 067	881 163	1 004 873
Krátkodobé závazky	890 170	1 165 943	665 222	1 113 224	1 366 169
Běžná likvidita	1,12	0,93	1,00	0,79	0,74
Oběžná aktiva	994 348	1 079 027	668 067	881 163	1 004 873
Zásoby	150 667	168 851	177 822	286 354	352 016
Krátkodobé závazky	890 170	1 165 943	665 222	1 113 224	1 366 169
Pohotová likvidita	0,95	0,78	0,74	0,53	0,48
Peněžní prostředky	252 753	364 220	155 856	110 317	127 876
Krátkodobé závazky	890 170	1 165 943	665 222	1 113 224	1 366 169
Okamžitá likvidita	0,28	0,31	0,23	0,10	0,09

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

Na grafu 10 je znázorněn vývoj analyzovaných ukazatelů likvidity včetně minimálních hodnot, kterých by měl každý dosahovat. Jak již bylo řečeno, jsou dodrženy doporučené hodnoty pouze u okamžité likvidity v prvních třech letech.

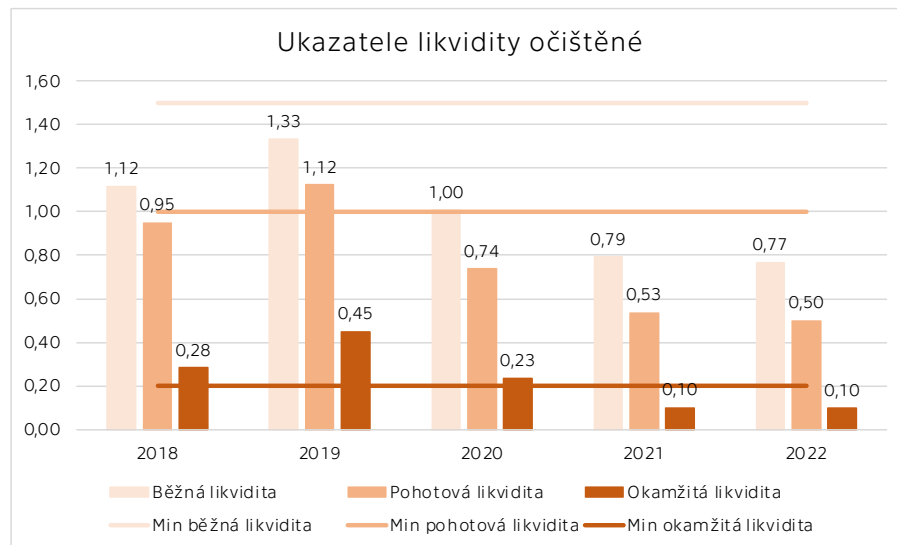
GRAF 10 UKAZATELE LIKVIDITY

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

Na grafu 11 jsou znázorněny ukazatele likvidity, kde byly očištěny krátkodobé závazky o závazky vůči ovládané nebo ovládající osobě. Z grafu 11 je patrné, že toto očištění má zásadní vliv na změny ukazatelů likvidity v roce 2019.

GRAF 11 UKAZATELE LIKVIDITY OČIŠTĚNÉ

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

4.4.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatel celkové zadluženosti vyjadřuje, do jaké míry podnik využívá k financování cizí zdroje. Maximálních hodnot celkové zadluženosti dosahoval podnik Kofola a.s. v prvním ze sledovaných hodnotou 73,5 %. V následujících letech ukazatel mírně klesal, přičemž poslední sledovaný rok opět zaznamenal mírný nárůst. Doporučovaných hodnot se podnik nedržel v žádném ze sledovaných let, pouze v roce 2021 se přiblížil k horní doporučené hranici hodnotou 63,94 %. Takto vysoké hodnoty celkové zadluženosti představují pro věřitele zvýšené riziko.

Vzhledem k tomu, že v roce 2018 poměrně velkou část cizích zdrojů, konkrétně 34 %, tvořily dlouhodobé závazky vůči ovládané nebo ovládající osobě, kterou je mateřská společnost Kofola Československo a.s., nevidím takto vysokou zadluženost jako velký problém. Tato situace se opět opakovala v roce 2019 a 2020, kdy závazky vůči ovládané nebo ovládající osobě krátkodobých cizích zdrojů představovaly 25 % a dalších 9 % závazky vůči ovládané nebo ovládající osobě dlouhodobých závazků na cizích zdrojích. V následujícím roce tvořily dlouhodobé závazky vůči mateřské společnosti 31 % cizího kapitálu.

Koeficient samofinancování udává, do jaké míry je podnik schopen pokrýt veškerá aktiva ze svých zdrojů. Hodnoty ukazatele od roku 2018 do roku 2021 stoupaly a v posledním roce klesaly. Je zde patrný inverzní vztah s ukazatelem celkové zadluženosti. V součtu by tyto dva ukazatele měly dát hodnotu okolo jedné. Zvyšující se hodnoty koeficientu samofinancování signalizují lepší situaci pro věřitele.

Ukazatel úrokového krytí ukazuje, kolikrát zisk převyšuje úroky. Doporučované hodnoty jsou mezi 3 až 6. Podnik Kofola a.s. mnohonásobně převyšoval doporučené hodnoty, což bylo velice příznivé. Nejlepšího výsledku podnik dosahoval v roce 2021, kdy současně dosahoval nejpříznivějších hodnot celkové zadluženosti.

TABULKA 19 UKAZATELE ZADLUŽENOSTI

Ukazatele zadluženosti	2018	2019	2020	2021	2022
Cizí kapitál	1 441 935	1 420 213	1 080 220	1 311 210	1 523 385
Celková aktiva	1 961 817	2 027 339	1 557 157	2 050 791	2 208 156
Celková zadluženost	73,50 %	70,05 %	69,37 %	63,94 %	68,99 %
Vlastní kapitál	515 941	605 032	476 014	739 576	684 700
Koeficient samofinancování	26,30 %	29,84 %	30,57 %	36,06 %	31,01 %
Nákladové úroky	5 000	14 738	9 070	2 597	9 311
EBIT	268 234	439 273	267 045	280 180	216 730
Úrokové krytí	53,65	29,81	29,44	107,89	23,28

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

4.4.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity hodnotí, jak efektivně podnik využívá aktiva ke generování tržeb. V níže uvedené tabulce jsou zaznamenány zjištěné hodnoty obratu jednotlivých položek a počty dnů obratovosti.

Obrat celkových aktiv udává, kolikrát se aktiva přemění na tržby. Hodnoty obratu celkových aktiv se během sledovaných let držely v rozmezí 1,66 až 2,01. Svého maxima dosáhl ukazatel v posledním sledovaném roce s hodnotou 2,01. Celkově si podnik vedl velice dobře, minimální doporučená hodnota je jedna, což podnik přesáhl v každém ze sledovaných let, průměrná hodnota ukazatele za sledované období byla 1,8.

Obrat zásob udává, kolikrát je položka zásob prodána a znovu naskladněna. Ukazatel mezi roky 2018 až 2022 rapidně klesal. Zásoby po sledovanou dobu rostly, to samé se dá říci o celkových tržbách až na rok 2020, kde byl zaznamenán pokles. Doba obratu zásob udává počet dnů držení zásob, než dojde k jejich zpracování či prodání. Ukazatel dosahoval ideálních hodnot v prvních letech sledování, mezi rokem 2020 a 2021 rychle stoupl. I přesto, že doba obratu nepřesahovala jeden měsíc, hodnoty na počátku byly příznivější. Obecně platí, že čím nižší hodnoty, tím lépe. Po vyhodnocení těchto dvou ukazatelů je pravděpodobné, že podnik hůře odhadl potřebný objem zásob, proto se snižoval jejich obrat a zároveň rostla doba obratu, tedy počet dnů, kdy byly zásoby drženy před přeměnou na jinou formu.

Doba obratu pohledávek udává počet dnů, během kterých dojde k uhrazení faktury od odběratelů. Hodnota ukazatele během prvních tří let klesla o 37 %, ze 66 dnů na 41 dnů, následně vzrostla a v posledním roce zase klesla. V průměru mezi lety 2018 až 2022 trvalo odběratelům 52 dnů uhradit faktury Kofole a.s. Obecně platí, že čím jsou hodnoty nižší, tím je situace pro podnik příznivější.

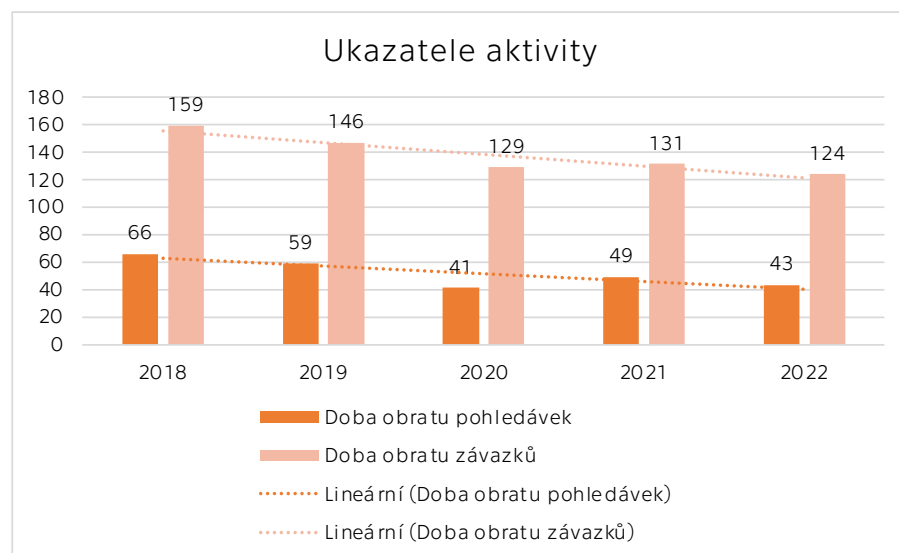
Doba obratu závazků přináší informaci o tom, kolik dnů trvá podniku hradit své závazky. Na začátku sledovaného období byla situace příznivější, podnik měl na úhradu více než pět měsíců. Doba obratu závazků byla v průměru za sledované období 138 dnů a mezi prvním a pátým rokem klesla doba obratu o více než jeden měsíc. Z pohledu podniku jsou výhodnější vyšší hodnoty ukazatele, jelikož nesplacené závazky představují levný zdroj financování.

TABULKA 20 UKAZATELE AKTIVITY

Ukazatele aktivity	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové tržby	3 268 844	3 366 615	2 966 876	3 616 365	4 431 133
Celková aktiva	1 961 817	2 027 339	1 557 157	2 050 791	2 208 156
Obrat celkových aktiv	1,67	1,66	1,91	1,76	2,01
Zásoby	150 667	168 851	177 822	286 354	352 016
Obrat zásob	21,70	19,94	16,68	12,63	12,59
Doba obratu zásob	17	18	22	29	29
Pohledávky	590 928	545 956	334 389	484 492	524 981
Doba obratu pohledávek	66	59	41	49	43
Závazky	1 424 447	1 351 205	1 045 697	1 299 796	1 503 975
Doba obratu závazků	159	146	129	131	124

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

GRAF 12 UKAZATELE AKTIVITY

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek

5 Zhodnocení finanční situace podniku

Kofola a.s. a návrh doporučení

V praktické části bakalářské práce byla provedena finanční analýza pomocí ukazatelů, které vycházely z teoretické části bakalářské práce. Analyzovány byly roky 2018 až 2022 a zdroje informací tvořily účetní závěrky podniku. V této kapitole budou interpretovány zjištěné informace a následně doporučení, která by vedla ke zlepšení stavu podniku Kofola a.s.

5.1 Zhodnocení finanční situace

V první části analýzy současného stavu podniku byla provedena analýza absolutních ukazatelů. Na základě vertikální analýzy aktiv bylo zjištěno, že stálá aktiva tvořila okolo 50 % celkových aktiv a nejvíce se na stálých aktivech podílel dlouhodobý hmotný majetek. Nejvýznamnější položkou oběžných aktiv byly pohledávky. Vertikální analýza pasiv odhalila, že podnik využíval více cizích zdrojů než vlastního kapitálu. Z horizontální analýzy je patrné, že během sledovaných let docházelo k růstu aktiv a pasiv, kromě meziročního poklesu mezi lety 2019 a 2020, kdy byla situace nepříznivě ovlivněna pandemií covid-19. Z vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty plyne, že na celkových výnosech měly téměř 100 % podíl provozní výnosy, které byly majoritně zastoupeny tržbami z prodeje výrobků a služeb a tržeb za prodej zboží. Dále bylo zjištěno, že provozní náklady byly tvořeny v průměru z 82 % výkonovou spotřebou.

Následně se tato část soustředila na bilanční pravidla, která zpravidla nebyla dodržována. Zlaté bilanční pravidlo bylo splněno pouze v prvním roce, ve všech ostatních převyšovala dlouhodobá aktiva dlouhodobá pasiva. Pravidlo vyrovnaní rizika nebylo dodrženo ani v jednom roce a výsledky informují o tom, že podnik měl převahu cizího kapitálu. Jediným pravidlem, které bylo po celou dobu sledování dodržováno, je Pari pravidlo, které doporučuje, aby bylo vlastního kapitálu maximálně tolik jako dlouhodobých aktiv, v lepším případě méně z důvodu možnosti financování dlouhodobými zdroji. Tohoto pravidla se Kofola a.s. držela a nechávala až příliš prostoru. Posledním zkoumaným pravidlem je Růstové pravidlo, které bylo splněno mezi lety 2018 až 2019 a 2021 až 2022.

Ve druhé části, při analýze výkonnosti podniku, bylo zjištěno, že kritickým byl poslední rok ve sledovaném období, kdy byl čistý zisk po zdanění nejnižší i přesto, že celkové výnosy byly nejvyšší. Současně s růstem celkových výnosů rostly i celkové náklady, u kterých byl vyzorován rychlejší nárůst než u celkových výnosů. Z pohledu na nákladové položky v roce 2022 je možné vyvodit, že vliv na růst celkových nákladů měla výkonová spotřeba, konkrétně spotřeba materiálu a energie, která vzrostla o 92 % oproti roku 2021. Takto rychlý nárůst souvisel pravděpodobně s energetickou krizí, která postihla podniky a domácnosti.

Třetí podkapitola praktické části se zabývala rozdílovými ukazateli, kde hlavním sledovaným ukazatelem byl čistý pracovní kapitál. Tento ukazatel dosahoval kladných hodnot pouze v letech 2018 a 2020. Ostatní sledované roky se držel v záporných hodnotách, přičemž nejkritičtějším pro podnik byl rok 2022, kde hodnota dosahovala -361 296 tis. Kč. Záporné hodnoty jsou dány skutečností, že podnik využívá k financování stálých aktiv krátkodobé cizí zdroje.

Je však nutné podotknout, že například v roce 2019 byly součástí krátkodobých cizích zdrojů poměrně vysoké závazky vůči ovládané nebo ovládající osobě, kterou je pro Kofolu a.s. mateřská společnost Kofola Československo a.s. Po očištění o tyto závazky čistý pracovní kapitál v roce 2019 dosahoval kladných hodnot.

Poslední část se soustředila na poměrové ukazatele, kde byla nejprve analyzována rentabilita. Rentabilita tržeb zaznamenávala od druhého do posledního roku sledování razantní pokles. I přesto, že celkové tržby zaznamenávaly růst, náklady nerostly s výnosy úměrně, což způsobovalo snižování hodnot výsledku hospodaření. Ukazatele rentability aktiv a rentability vlastního kapitálu se vyvíjely podobně jako ROS. Nejlepším rokem pro vlastníky byl rok 2019, kde jedna koruna investovaného kapitálu přinesla 0,55 Kč.

Druhým analyzovaným ukazatelem byla likvidita, jejíž hodnoty nepřinesly uspokojivé výsledky. Hodnoty běžné likvidity se nacházely až 50 % pod minimální doporučenou hodnotou, ve třech letech nedosahovaly ani hodnoty jedna. Takový výsledek je znepokojující z toho důvodu, že i po odprodání veškerého oběžného majetku by podnik neměl dostatek prostředků na uhrazení krátkodobých cizích zdrojů. Je však nutné brát ohled na to, že v některých letech hrály roli v krátkodobých závazcích závazky vůči mateřské společnosti. Po očištění se zásadně změnily hodnoty ukazatelů likvidity v roce 2019. V tomto roce nakonec hodnoty pohotové a okamžité likvidity dosahovaly minimálních doporučených hodnot a běžná likvidita se minimálnímu doporučení blížila ze všech sledovaných let nejvíce. Nejhůře si ve všech sledovaných ukazatelích vedly roky 2021 a 2022, kdy hodnoty dosahovaly stěží poloviny minimálních doporučených hodnot.

Ukazatele zadluženosti ukázaly, že podnik využíval k financování aktiv převážně cizí kapitál. Celková zadluženost se nepohybovala v doporučeném rozpětí a v prvním sledovaném roce dosahovala hodnoty 73,5 %, která byla nejvyšší za celé sledované období. Koeficient samofinancování je inverzní položkou k celkové zadluženosti a dosahoval nízkých hodnot. Velice pozitivním ukazatelem ukazatelů zadluženosti je úrokové krytí, které několika násobně přesahuje doporučené hodnoty.

Posledním analyzovaným ukazatelem jsou ukazatele aktivity. Obrat celkových aktiv dosahuje velice dobrých výsledků, v posledním sledovaném roce se vyšplhal na hodnotu 2. Obrat zásob zaznamenal víceméně klesající trend a oproti tomu doba obratu zásob rostoucí, což nebylo příznivé z důvodu nadbytečného množství málo likvidních zásob, se kterým jsou dále spojeny například zvýšené náklady na skladování. Doba obratu pohledávek klesala, což je z pohledu podniku příznivé, naopak méně příznivý byl pokles doby obratu závazků, jelikož ty představují pro podnik výhodný zdroj financování.

5.2 Návrh doporučení

Cílem této bakalářské práce bylo na základě finanční analýzy zhodnotit finanční výkonnost podniku Kofola a.s. a doporučit opatření, která by pomohla zlepšit finanční situaci. Doporučení jsou sestavena na základě provedené finanční analýzy vybraných ukazatelů, které poukázaly na slabé stránky podniku Kofola a.s.

První doporučení na opatření, které by vedlo ke zlepšení finanční situace, se týká čistého pracovního kapitálu. Z analýzy rozdílových ukazatelů bylo zjištěno, že v letech 2019, 2021 a 2022 byly hodnoty čistého pracovního kapitálu záporné, po očištění o závazky vůči mateřské společnosti zůstávají záporné hodnoty v posledních dvou sledovaných letech. Z toho vyplývá, že podnik Kofola a.s. využíval krátkodobé cizí zdroje ke krytí nejen oběžných aktiv, ale také stálých aktiv. Taková strategie financování je velice riziková a v případě náhlé nutnosti splatit veškeré krátkodobé cizí zdroje by byl podnik nucen odprodat část stálých aktiv, což je pro výrobní podnik nemyslitelné. V této situaci se nabízí dva způsoby řešení. Prvním řešením by bylo odprodat dlouhodobý finanční majetek, který by přinesl peněžní prostředky do oběžných aktiv. Toto řešení pro podnik Kofola a.s. nepřípadá v úvahu, jelikož dlouhodobý finanční majetek podnik mezi lety 2018 až 2020 nemá a v následujících dvou letech je hodnota téměř zanedbatelná. Druhé řešení spočívá ve snížení krátkodobých cizích zdrojů a zvýšení dlouhodobých cizích zdrojů. Dlouhodobé cizí zdroje jsou sice pro podnik dražším zdrojem financování, avšak povedou podnik k větší finanční stabilitě a omezí případná rizika. Vzhledem k tomu, že ukazatel úrokového krytí převyšuje několika násobně doporučené hodnoty, nemělo by být pro podnik problémem využívat dražší, ale umírněnější formu financování.

Druhé doporučení je směřováno k efektivnějšímu řízení zásob. Po provedení analýzy ukazatelů aktivity bylo zjištěno, že se podniku rapidně snižoval obrat zásob, kdy byl zaznamenán pokles mezi prvním a posledním sledovaným rokem o 42 %. Naproti tomu stoupala rychlým tempem doba obratu zásob, kde rozdíl mezi rokem 2018 a 2022 byl dán nárůstem o 72 %. Obě tyto položky se vyvíjely negativně, žádoucí je taková situace, kdy obrat zásob se zvyšuje a doba obratu zásob snižuje. Příčinou tohoto vývoje je větší množství zásob, které je podnikem před spotřebou a prodejem drženo delší dobu. Prvním negativním aspektem tohoto vývoje je snížení převážně pohotové a okamžité likvidity. Při tvoření menších zásob poklesnou krátkodobé cizí zdroje, z tohoto důvodu se podniku zvýší hodnoty likvidit. Druhým negativem spojeným s držením nadměrných zásob jsou zvýšené náklady a důsledkem toho snížení ziskovosti. Řešením této nevyhovující situace by spočívalo ve zlepšení odhadování poptávaného množství a s tím související omezení tvoření nadbytečných zásob. Dále by jistě stálo za zvážení implementace systému Just in Time, kdy by potřebné zásoby dorazily až ve chvíli, kdy jsou potřebné.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo pomocí finanční analýzy zhodnotit výkonnost podniku a navrhnout doporučení vedoucí ke zlepšení finanční situace do budoucna. Analýza byla provedena za roky 2018 až 2022. Pro vypracování analýzy byl vybrán podnik Kofola a.s., jehož předmětem podnikání je převážně výroba nealkoholických nápojů a distribuce výrobků jiných výrobců.

Práce byla rozčleněna na teoretickou a praktickou část. Teoretická část byla dále rozdělena na dvě kapitoly, přičemž první se zabývala finanční analýzou, jejím cílem, uživateli a zdroji dat. Druhá kapitola zahrnovala metody finanční analýzy a byla rozčleněna na tři podkapitoly, přičemž každá se věnovala skupině ukazatelů nezbytných pro vypracování praktické části bakalářské práce.

Praktická část byla členěna na tři hlavní kapitoly. První kapitola praktické části se zabývala podnikem Kofola a.s., základními informacemi získanými z obchodního rejstříku, výročních zpráv a z webových stránek mateřské společnosti Kofola Československo a.s. Druhá kapitola se věnovala analýze současného stavu podniku a byly zde aplikovány nástroje z teoretické části. Za tímto účelem bylo třeba zpracovat a zpřehlednit data z účetních výkazů podniku, provést výpočty finančních ukazatelů a interpretovat jejich výsledky. Třetí kapitolou bylo poté zhodnocení finanční situace podniku a návrh doporučení. V této kapitole byly podrobněji rozebrány vybrané ukazatele a hodnoty, které měly zásadní vliv na finanční situaci podniku a popsány implikace, které z těchto výsledků byly odvozeny. V návrhu doporučení byly na základě předchozího hodnocení ukazatelů a souvislostí mezi nimi popsány změny, jejichž implementací může podnik zlepšit svoji finanční stabilitu a celkovou finanční situaci.

Nejprve byla v praktické části provedena analýza absolutních ukazatelů. Vertikální analýza rozvahy ukázala, že celková aktiva byla tvořena téměř z jedné poloviny stálými aktivy, na kterých měl největší zastoupení dlouhodobý hmotný majetek. V pasivech převažovaly cizí zdroje. Z horizontální analýzy rozvahy vyplývá, že během sledovaných let docházelo k růstu aktiv a pasiv, kromě meziročního poklesu mezi lety 2019 a 2020. Z vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty je patrné, že výhradní podíl na celkových výnosech měly tržby z prodeje výrobků a služeb a tržby za prodej zboží. Nejvýznamnější položkou provozních nákladů byla výkonová spotřeba, která tvořila okolo 82 % celkových nákladů. Následně byla analyzována bilanční pravidla, u kterých bylo zjištěno, že zpravidla nebyla dodržována.

Dále byla provedena analýza výkonnosti podniku, ve které bylo zjištěno, že v posledním roce sledování dosahoval čistý zisk po zdanění nejnižších hodnot i přesto, že celkové výnosy byly za sledované období nejvyšší. S růstem celkových výnosů totiž docházelo k růstu celkových nákladů, u kterých byl vyzorován rychlejší nárůst ve srovnání s celkovými výnosy.

Následně se práce věnovala rozdílovým ukazatelům, kde byl sledován čistý pracovní kapitál. Hodnoty tohoto ukazatele byly v letech 2019, 2021 a 2022 zaznamenány záporné. Toto značí, že podnik využívá krátkodobé cizí zdroje ke krytí dlouhodobých aktiv. Je nutné neopomenout vliv závazků vůči mateřské společnosti, jelikož očištění o tyto závazky podstatně ovlivnilo výsledné hodnoty ukazatele v roce 2019, kdy ukazatel dosahoval hodnoty 268 457 tis. Kč.

Posledními analyzovanými ukazateli v této práci byly poměrové ukazatele. Nejprve byla provedena analýza rentability. Rentabilita tržeb zaznamenala klesání hodnot od roku 2019. I přesto, že celkové tržby rostly, náklady rostly neúměrně výnosům, což způsobovalo snižování hodnot výsledků hospodaření. Ukazatele rentability aktiv a rentability vlastního kapitálu se vyvíjely podobně jako rentabilita tržeb. Nejlepších výsledků dosahovala rentabilita vlastního kapitálu, která v roce 2019 přinesla vlastníkům 0,55 Kč z každé investované koruny.

Dále byla analyzována likvidita, která nepřinesla dobré výsledky. Hodnoty běžné likvidity se v roce 2022 nacházely pouze na poloviční minimální doporučené hodnotě a pouze v letech 2018 a 2020 by byl podnik schopen splatit krátkodobé závazky po odprodání všech položek oběžných aktiv. Opět v analýze likvidity hrály podstatnou roli krátkodobé závazky vůči Kofole ČeskoSlovensko a.s. Po očištění o tyto závazky rok 2019 dosahoval nejlepších hodnot ve všech sledovaných letech. Až na běžnou likviditu, pohotová a okamžitá likvidita dosahovaly minimálních doporučených hodnot.

Následně byla analyzována zadluženost, která ukázala, že podnik byl v průměru během sledovaných let zadlužen ze 70 %. Velice dobrých hodnot dosahoval ukazatel úrokového krytí, který několika násobně převyšoval doporučované hodnoty. V roce 2021 dosahoval dokonce hodnoty 107,89.

Posledními analyzovanými byly ukazatele aktivity, u kterých byly zjištěny dobré hodnoty obratu celkových aktiv. Dále bylo pomocí analýzy obratu zásob a doby obratu zásob zjištěno, že podniku klesal obrat zásob a navyšovala se doba obratu zásob, což způsobovalo držení nadbytečných nelikvidních zásob a s tím spojené další náklady. Doba obratu pohledávek během sledovaných let klesala, což bylo pro podnik příznivé. Méně příznivý byl však pokles doby obratu závazků o více než jeden měsíc mezi prvním a posledním sledovaným rokem.

V poslední kapitole bakalářské práce byla zhodnocena finanční situace podniku a navrhována doporučení, která by podniku pomohla zlepšit jeho finanční situaci do budoucna. Podniku bylo doporučeno, aby snížil množství krátkodobých cizích zdrojů a místo toho využíval dlouhodobé cizí zdroje. Na základě toho by nedocházelo ke krytí stálých aktiv krátkodobými cizími zdroji. Druhé doporučení bylo směřováno k efektivnějšímu řízení zásob, které by vedlo k navýšení likvidity, snížení nákladů spojených s nadměrným množstvím zásob a zvýšení výsledku hospodaření.

Seznam použité literatury

1. ČIŽINSKÁ, Romana, 2018. Základy finančního řízení podniku. Praha: Grada Publishing. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0194-8.
2. KISLINGEROVÁ, Eva, 2007. Manažerské finance. 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: C.H. Beck. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7179-903-0.
3. KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER, 2017. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.
4. MÁČE, Miroslav, 2006. Finanční analýza obchodních a státních organizací: praktické příklady a použití. Praha: Grada. Finanční řízení. ISBN 80-247-1558-9.
5. RŮČKOVÁ, Petra a Michaela ROUBÍČKOVÁ, 2012. Finanční management. Praha: Grada. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-4047-8.
6. RŮČKOVÁ, Petra, 2021. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-3124-2.
7. SEDLÁČEK, Jaroslav, 2011. Finanční analýza podniku. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-3386-6.
8. SCHOLLEOVÁ, Hana, 2017. Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0413-0.
9. VOCHOZKA, Marek, 2020. Metody komplexního hodnocení podniku. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-1701-7.

Seznam internetových zdrojů

1. Kofola Československo [online]. [cit. 2024-04-13]. Dostupné z: <https://www.kofola.cz/>
2. Kofola ČeskoSlovensko a.s., konsolidovaná výroční finanční zpráva emitenta 2022. Veřejný rejstřík a Sbírka listin [online]. [cit. 2024-04-13]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=79217515&subjektId=715045&spis=993780>
3. ROIC vs ROCE. Corporate Finance Institute. [online]. [cit. 2024-04-13]. Dostupné z: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/accounting/roic-vs-roce/>
4. Výroční zpráva Kofola a.s. včetně účetní závěrky za rok 2018. Veřejný rejstřík a Sbírka listin [online]. [cit. 2024-04-13]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=58590808&subjektId=76545&spis=818551>
5. Výroční zpráva Kofola a.s. včetně účetní závěrky za rok 2019. Veřejný rejstřík a Sbírka listin [online]. [cit. 2024-04-13]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=61985372&subjektId=76545&spis=818551>
6. Výroční zpráva Kofola a.s. včetně účetní závěrky za rok 2020. Veřejný rejstřík a Sbírka listin [online]. [cit. 2024-04-13]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=67639829&subjektId=76545&spis=818551>
7. Výroční zpráva Kofola a.s. včetně účetní závěrky za rok 2021. Veřejný rejstřík a Sbírka listin [online]. [cit. 2024-04-13]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=71785121&subjektId=76545&spis=818551>
8. Výroční zpráva Kofola a.s. včetně účetní závěrky za rok 2022. Veřejný rejstřík a Sbírka listin [online]. [cit. 2024-04-13]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=78351619&subjektId=76545&spis=818551>

Seznam obrázků

Obrázek 1 Koloběh oběžných aktiv	13
Obrázek 2 Členění finančních ukazatelů	17
Obrázek 3 Čistý pracovní kapitál	19
Obrázek 4 Kategorie zisků.....	20

Seznam grafů

Graf 1 Vývoj aktiv v čase	30
Graf 2 Zlaté bilanční pravidlo	35
Graf 3 Pravidlo vyrovnání rizika	36
Graf 4 Pari pravidlo	37
Graf 5 Výsledek hospodaření po zdanění	38
Graf 6 Čistý pracovní kapitál	40
Graf 7 Čistý pracovní kapitál a čistý pracovní kapitál očištěný	40
Graf 8 Položky ovlivňující ROA.....	41
Graf 9 Ukazatele rentability	42
Graf 10 Ukazatele likvidity	43
Graf 11 Ukazatele likvidity očištěné.....	44
Graf 12 Ukazatele aktivity	46

Seznam tabulek

Tabulka 1 Rozvaha.....	14
Tabulka 2 Zkrácená struktura výkazu zisku a ztráty.....	15
Tabulka 3 Vertikální analýza aktiv.....	28
Tabulka 4 Vertikální analýza pasiv.....	29
Tabulka 5 Horizontální analýza aktiv.....	30
Tabulka 6 Horizontální analýza pasiv.....	31
Tabulka 7 Vertikální analýza celkových výnosů.....	32
Tabulka 8 Vertikální analýza celkových nákladů.....	33
Tabulka 9 Horizontální analýza celkových výnosů.....	34
Tabulka 10 Horizontální analýza celkových nákladů.....	34
Tabulka 11 Zlaté bilanční pravidlo.....	35
Tabulka 12 Pravidlo vyrovnaní rizika.....	36
Tabulka 13 Pari pravidlo.....	37
Tabulka 14 Růstové pravidlo.....	37
Tabulka 15 Výkonnost podniku.....	38
Tabulka 16 Ukazatele pracovního kapitálu.....	39
Tabulka 17 Ukazatele rentability.....	42
Tabulka 18 Ukazatele likvidity.....	43
Tabulka 19 Ukazatele zadluženosti.....	45
Tabulka 20 Ukazatele aktivity.....	46

Seznam příloh

Příloha 1 Rozvaha společnosti Kofola a.s. mezi lety 2018 až 2022.....	58
Příloha 2 Výkaz zisku a ztráty společnosti Kofola a.s. mezi lety 2018 až 2022	61

PŘÍLOHA 1 ROZVAHA SPOLEČNOSTI KOFOLA A.S. MEZI LETY 2018 AŽ 2022

		2018	2019	2020	2021	2022
	AKTIVA CELKEM	1 961 817	2 027 339	1 557 157	2 050 791	2 208 156
B.	Stálá aktiva	949 549	927 924	870 205	1 149 110	1 182 119
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	491	1 302	1 308	5 662	3 630
B.I.2.	Ocenitelná práva	491	1 302	1 308	1 304	3 497
B.I.2.1.	Software	484	1 298	1 307	1 163	903
B.I.2.2.	Ostatní ocenitelná práva	7	4	1	141	2 594
B.I.4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	-	-	-	29	22
B.I.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	-	-	-	4 329	111
B.I.5.2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	-	-	-	4 329	111
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	949 058	926 622	868 897	1 140 958	1 175 999
B.II.1.	Pozemky a stavby	470 559	519 414	512 876	729 920	719 645
B.II.1.1.	Pozemky	14 630	23 116	23 116	42 937	47 320
B.II.1.2.	Stavby	455 929	496 298	489 760	686 983	672 325
B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	418 576	385 665	313 338	337 805	386 881
B.II.3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	13 598	8 799	4 000	32 607	27 953
B.II.4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	741	484	363	242	140
B.II.4.3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	741	484	363	242	140
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	45 584	12 260	38 320	40 384	41 380
B.II.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	758	-	16 587	17 525	9 323
B.II.5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	44 826	12 260	21 733	22 859	32 057
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	-	-	-	2 490	2 490
B.III.1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	-	-	-	390	390
B.III.2.	Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba	-	-	-	2 100	2 100
C.	Oběžná aktiva	994 348	1 079 027	668 067	881 163	1 004 873
C.I.	Zásoby	150 667	168 851	177 822	286 354	352 016
C.I.1.	Materiál	67 712	74 327	81 205	173 568	180 765
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	46	157	202	168	858
C.I.3.	Výrobky a zboží	82 909	94 367	96 415	112 618	147 939
C.I.3.1.	Výrobky	52 230	57 427	59 301	66 905	101 081
C.I.3.2.	Zboží	30 679	36 940	37 114	45 713	46 858
C.I.5.	Poskytnuté zálohy na zásoby	-	-	-	-	22 454
C.II.	Pohledávky	590 928	545 956	334 389	484 492	524 981
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky	34 735	40 557	53 123	41 963	40 226
C.II.1.5.	Pohledávky – ostatní	34 735	40 557	53 123	41 963	40 226
C.II.1.5.2.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	34 735	40 557	53 123	41 963	40 226
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	556 193	505 399	281 266	442 529	484 755
C.II.2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	489 837	380 400	242 585	355 501	403 611

C.II.2.2.	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	-	-	-	500	838
C.II.2.4.	Pohledávky – ostatní	66 356	124 999	38 681	86 527	80 306
C.II.2.4.3.	Stát – daňové pohledávky	13 079	33 462	10 491	51 055	46 450
C.II.2.4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	30 686	76 560	20 920	33 244	28 125
C.II.2.4.5.	Dohadné účty aktivní	22 113	14 534	6 962	1 751	5 422
C.II.2.4.6.	Jiné pohledávky	478	443	308	477	309
C.IV.	Peněžní prostředky	252 753	364 220	155 856	110 317	127 876
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	265	284	236	171	340
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	252 488	363 936	155 620	110 146	127 536
D.	Časové rozlišení aktiv	17 920	20 388	18 885	20 518	21 164
D.1.	Náklady příštích období	17 920	20 388	18 885	20 518	21 164

		2018	2019	2020	2021	2022
	PASIVA CELKEM	1 961 817	2 027 339	1 557 157	2 050 791	2 208 156
A.	Vlastní kapitál	515 941	605 032	476 014	739 576	684 700
A.I.	Základní kapitál	268 653	268 653	268 653	268 653	268 653
A.I.1.	Základní kapitál	268 653	268 653	268 653	268 653	268 653
A.III.	Fondy ze zisku	8	-	-	-	-
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	8	-	-	-	-
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	2 444	2 444	2 444	470 923	250 627
A.IV.1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	-	-	-	468 479	250 627
A.IV.2.	Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)	2 444	2 444	2 444	2 444	-
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	244 836	333 935	204 917	-	165 420
B. + C.	Cizí zdroje	1 441 935	1 420 213	1 080 220	1 311 210	1 523 385
B.	Rezervy	17 488	69 008	34 523	11 414	19 410
B.2.	Rezerva na daň z příjmů	6 137	54 797	23 310	-	-
B.4.	Ostatní rezervy	11 351	14 211	11 213	11 414	19 410
C.	Závazky	1 424 447	1 351 205	1 045 697	1 299 796	1 503 975
C.I.	Dlouhodobé závazky	534 277	185 262	380 475	186 572	137 806
C.I.1.	Vydané dluhopisy	-	-	-	86 000	86 000
C.I.1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	-	-	-	86 000	86 000
C.I.6.	Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	489 981	134 608	339 981	57 000	-
C.I.8.	Odložený daňový závazek	44 296	50 654	40 494	43 572	51 806
C.II.	Krátkodobé závazky	890 170	1 165 943	665 222	1 113 224	1 366 169
C.II.2.	Závazky k úvěrovým institucím	191	-	-	-	-
C.II.3.	Krátkodobé přijaté zálohy	129 547	122 891	104 170	119 883	116 307
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	620 108	552 580	422 563	771 101	963 151
C.II.6.	Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	-	355 373	-	294	56 857
C.II.8.	Závazky ostatní	140 324	135 099	138 489	221 945	229 854
C.II.8.1.	Závazky ke společníkům	-	-	-	13 312	-
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům	13 218	13 582	12 587	17 673	19 204

C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	7 701	7 733	7 268	9 372	10 432
C.II.8.5.	Stát – daňové závazky a dotace	2 203	2 190	2 063	1 571	1 781
C.II.8.6.	Dohadné účty pasivní	116 202	111 591	116 571	180 016	198 437
C.II.8.7.	Jiné závazky	1 000	3	-	1	-
D.	Časové rozlišení pasiv	3 941	2 094	923	5	71
D.1.	Výdaje příštích období	3 941	2 064	862	-	-
D.2.	Výnosy příštích období	-	30	61	5	71

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

PŘÍLOHA 2 VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY SPOLEČNOSTI KOFOLA A.S. MEZI LETY 2018 AŽ 2022

	VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY (v tis. Kč)	2018	2019	2020	2021	2022
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	2 377 422	2 420 387	2 142 716	2 160 404	3 323 934
II.	Tržby za prodej zboží	891 422	946 228	824 160	1 455 961	1 107 199
A.	Výkonová spotřeba	2 473 976	2 505 747	2 227 144	2 929 641	3 696 540
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	602 801	637 942	554 046	1 058 351	726 419
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	937 412	890 100	750 232	818 558	1 573 305
A.3.	Služby	933 763	977 705	922 866	1 052 732	1 396 816
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	24 291	-5 308	-1 926	6 101	-34 700
C.	Aktivace (-)	-	-	-549	-78	-198
D.	Osobní náklady	294 480	312 303	293 318	294 756	408 338
D.1.	Mzdové náklady	216 683	228 096	215 057	215 765	298 339
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	77 797	84 207	78 261	78 991	109 999
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	74 731	78 422	73 016	73 379	101 290
D.2.2.	Ostatní náklady	3 066	5 785	5 245	5 612	8 709
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	215 020	104 947	192 600	126 339	139 012
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	165 273	153 342	175 201	133 415	149 601
E.1.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé	165 273	152 484	142 276	136 504	153 495
E.1.2.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – dočasné	-	858	32 925	-3 089	-3 894
E.2.	Úpravy hodnot zásob	897	837	200	-3 989	-491
E.3.	Úpravy hodnot pohledávek	48 850	-49 232	17 199	-3 087	-10 098
III.	Ostatní provozní výnosy	43 931	73 075	46 088	47 076	44 744
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	5 218	10 997	5 417	4 363	9 938
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	9 703	8 296	12 478	14 499	18 244
III.3.	Jiné provozní výnosy	29 010	53 782	28 193	28 214	16 562
F.	Ostatní provozní náklady	34 292	82 534	32 235	32 752	54 391
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	5264	752	312	2 408	355
F.2.	Prodaný materiál	9 057	8 715	12 259	15 570	19 049
F.3.	Daně a poplatky	4 206	2 162	-717	4 300	8 595
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	4 263	2860	-2 998	-572	7 996
F.5.	Jiné provozní náklady	11 502	68 045	23 379	11 046	18 396
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	270 716	439 467	270 142	273 930	212 494
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	3	2	17	25	180
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	3	2	17	25	180
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	5 000	14 738	9 070	2 597	9 311
J.1.	Nákladové úroky a podobné náklady – ovládaná nebo ovládající osoba	-	-	-	-	9 073
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	5 000	14 738	9 070	2 597	238

VII.	Ostatní finanční výnosy	3 746	4 212	10 796	10 489	15 923
K.	Ostatní finanční náklady	6 231	4 408	13 910	4 264	11 867
*	Finanční výsledek hospodaření	-7 482	-14 932	-12 167	3 653	-5 075
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	263 234	424 535	257 975	277 583	207 419
L.	Daň z příjmů	18 398	90 600	53 058	59 732	41 999
L.1.	Daň z příjmů splatná	32 686	84 242	63 218	54 309	33 764
L.2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	-14 288	6 358	-10 160	5 423	8 235
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	244 836	333 935	204 917	217 851	165 420
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	244 836	333 935	204 917	217 851	165 420
*	Čistý obrat za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	3 316 524	3 443 904	3 023 777	3 673 955	4 491 980

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku